Ο ΑΓΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, α. 1.

1 ΕΝ ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ
Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ
Θεὸς ἦν ὁ Λόγος.
2 Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς
τὸν Θεόν.
3 Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ χωρὶς
αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν.
4 Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ
φῶς τῶν ἀνθρώπων·
5 Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει,
καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.
6 Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος πα-
ρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης.

7 Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα
μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτὸς, ἵνα πάντες πι-
στεύσωσι δι' αὐτοῦ.

8 Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα
μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.

9 Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν, ὃ φωτίζει
πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον.

10 Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι'
αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω.

11 Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν
οὐ παρέλαβον.

12 Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτὸν, ἔδωκεν αὐ-
τοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πι-
στεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

13 Οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελή-
ματος σαρκὸς, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς,
ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.

14 Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο· καὶ ἐσκή-
νωσεν ἐν ἡμῖν, (καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν
αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ Πατρὸς,)
πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας.

15 Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ
κέκραγε, λέγων· Οὗτος ἦν ὃν εἶπον·
Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ἔμπροσθέν μου γέ-
γονεν· ὅτι πρῶτός μου ἦν.

16 Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς
πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος.

17 Ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωσέως ἐδόθη· ἡ
χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.

18 Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε· ὁ μονο-
γενὴς Υἱὸς, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πα-
τρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.

19 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάν-
νου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσο-
λύμων Ἱερεῖς καὶ Λευΐτας, ἵνα ἐρωτήσωσιν
αὐτόν· Σὺ τίς εἶ;

20 Καὶ ὡμολόγησε, καὶ οὐκ ἠρνήσατο· καὶ
ὡμολόγησεν· Ὅτι οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός.

21 Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· Τί οὖν; Ἡ-
λίας εἶ σύ; Καὶ λέγει· Οὐκ εἰμί. Ὁ Προ-
φήτης εἶ σύ; Καὶ ἀπεκρίθη· Οὔ.

22 Εἶπον οὖν αὐτῷ· Τίς εἶ; ἵνα ἀπό-
κρισιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέ-
γεις περὶ σεαυτοῦ;

23 Ἔφη· Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ
ἐρήμῳ· Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν Κυρίου· κα-
θὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ Προφήτης.

24 Καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν
Φαρισαίων.

25 Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, καὶ εἶπον αὐ-

τῷ· Τί οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χρι-
στὸς, οὔτε Ἠλίας, οὔτε ὁ Προφήτης;
26 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης, λέ-
γων· Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος δὲ
ὑμῶν ἕστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε.
27 Αὐτός ἐστιν ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος,
ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν· οὗ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ
ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδή-
ματος.
28 Ταῦτα ἐν Βηθαβαρᾷ ἐγένετο πέραν
τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων.
29 Τῇ ἐπαύριον βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν
Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγει·
Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρ-
τίαν τοῦ κόσμου.
30 Οὗτός ἐστι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον· Ὀ-
πίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ, ὃς ἔμπροσθέν μου
γέγονεν· ὅτι πρῶτός μου ἦν.
31 Κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν· ἀλλ' ἵνα φα-
νερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ
ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων.
32 Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης, λέγων·
Ὅτι τεθέαμαι τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡσεὶ
περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν.
33 Κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν· ἀλλ' ὁ πέμ-
ψας

ψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶ-
πεν· Ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ Πνεῦμα καταβαῖ-
νον καὶ μένον ἐπ' αὐτὸν, οὗτός ἐστιν ὁ βα-
πτίζων ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.
34 Κἀγὼ ἑώρακα, καὶ μεμαρτύρηκα,
ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.
35 Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἱστήκει ὁ Ἰωάν-
νης, καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο.
36 Καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπα-
τοῦντι, λέγει· Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ.
37 Καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ οἱ δύο μαθηταὶ
λαλοῦντος, καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ.
38 Στραφεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ θεασάμενος
αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, λέγει αὐτοῖς·
39 Τί ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ·
Ῥαββὶ, (ὃ λέγεται ἑρμηνευόμενον, Δι-
δάσκαλε,) ποῦ μένεις;
40 Λέγει αὐτοῖς· Ἔρχεσθε καὶ ἴδετε.
Ἦλθον καὶ εἶδον ποῦ μένει· καὶ παρ' αὐτῷ
ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα δὲ ἦν ὡς
δεκάτη.
41 Ἦν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος
Πέτρου, εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων πα-
ρὰ Ἰωάννου, καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ.
42 Εὑρίσκει οὗτος πρῶτος τὸν ἀδελφὸν
τὸν

τὸν ἴδιον Σίμωνα, καὶ λέγει αὐτῷ· Εὑρή-
καμεν τὸν Μεσσίαν, ὅ ἐστι μεθερμηνευό-
μενον ὁ Χριστός.
43 Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.
Ἐμβλέψας δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Σὺ εἶ
Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ· σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς,
ὃ ἑρμηνεύεται Πέτρος.
44 Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐ-
ξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ εὑρίσκει Φί-
λιππον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι.
45 Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊ-
δά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου.
46 Εὑρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθα-
ναήλ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ὃν ἔγραψε Μω-
σῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὑρήκα-
μεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ
Ναζαρέτ.
47 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· Ἐκ
Ναζαρὲτ δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι; Λέγει
αὐτῷ Φίλιππος· Ἔρχου καὶ ἴδε.
48 Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχό-
μενον πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· Ἴδε
ἀληθῶς Ἰσραηλίτης ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι.
49 Λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ· Πόθεν με
γινώσκεις; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν
αὐ-

τῷ· Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι,
ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν, εἶδόν σε.
50 Ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ, καὶ λέγει
αὐτῷ· Ῥαββί, σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ
εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.
51 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ·
Ὅτι εἶπόν σοι, Εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συ-
κῆς, πιστεύεις; μείζω τούτων ὄψει.
52 Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν· Ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγό-
τα, καὶ τοὺς Ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας,
καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, β'. 2.

1 ΚΑὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένε-
το ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας· καὶ
ἦν ἡ Μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ.
2 Ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον.
3 Καὶ ὑστερήσαντος οἴνου, λέγει ἡ Μήτηρ
τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· Οἶνον οὐκ ἔχουσι.
4 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Τί ἐμοὶ καὶ σοί
γύναι; οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου.
5 Λέγει ἡ Μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις·
Ὅ,τι ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσατε.

6 Ἦ-

6 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαι λίθιναι ἓξ,
κείμεναι κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων,
χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς.
7 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Γεμίσατε τὰς
ὑδρίας ὕδατος. Καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως
ἄνω.
8 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἀντλήσατε νῦν,
καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ· Καὶ ἤνεγκαν.
9 Ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ
ὕδωρ οἶνον γεγενημένον, (καὶ οὐκ ᾔδει πό-
θεν ἐστίν· οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠντλη-
κότες τὸ ὕδωρ·) φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ
ἀρχιτρίκλινος,
10 Καὶ λέγει αὐτῷ· Πᾶς ἄνθρωπος
πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησι, καὶ ὅταν
μεθυσθῶσι, τότε τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρη-
κας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι.
11 Ταύτην ἐποίησε τὴν ἀρχὴν τῶν ση-
μείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ
ἐφανέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν
εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.
12 Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καπερναοὺμ,
αὐτὸς καὶ ἡ Μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐ-
τοῦ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ
πολλὰς ἡμέρας.

13 Καὶ

13 Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰου-
δαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς.
14 Καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦν-
τας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς, καὶ τοὺς
κερματιστὰς καθημένους.
15 Καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοι-
νίων, πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τά τε
πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν κολλυβι-
στῶν ἐξέχεε τὸ κέρμα, καὶ τὰς τραπέζας ἀ-
νέστρεψε·
16 Καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶ-
πεν· Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν· μὴ ποιεῖτε
τὸν οἶκον τοῦ Πατρός μου οἶκον ἐμπορίου.
17 Ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
ὅτι γεγραμμένον ἐστίν· Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου
σου κατέφαγέ με.
18 Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ
εἶπον αὐτῷ· Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν,
ὅτι ταῦτα ποιεῖς;
19 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς· Λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν
ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν.
20 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Τεσσαράκον-
τα καὶ ἓξ ἔτεσιν ᾠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ
σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν;

21 Ἐκεῖ-

21 Ἐκεῖνος δὲ ἔλεγε περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ.

22 Ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν αὐτοῖς· καὶ ἐπίστευσαν τῇ Γραφῇ, καὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

23 Ὡς δὲ ἦν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει.

24 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν ἑαυτὸν αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας.

25 Καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκε τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, γ. 3.

1 ΗΝ δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων.

2 Οὗτος ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββὶ, οἴδαμεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ᾖ ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ.

3 Ἀπε-

3 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

4 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος· Πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρων ὤν; μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι;

5 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

6 Τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς, σάρξ ἐστι· καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Πνεύματος, πνεῦμά ἐστι.

7 Μὴ θαυμάσῃς ὅτι εἶπόν σοι· Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν.

8 Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ· καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται, καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶ πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Πνεύματος.

9 Ἀπεκρίθη Νικόδημος, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι;

10 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις;

11 Ἀμὴν

11 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι ὃ οἴδαμεν
λαλοῦμεν, καὶ ὃ ἑωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ
τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε.
12 Εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πι-
στεύετε, πῶς, ἐὰν εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπουρά-
νια, πιστεύσετε;
13 Καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρα-
νὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβὰς, ὁ Υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ.
14 Καὶ καθὼς Μωσῆς ὕψωσε τὸν ὄ-
φιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν
Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.
15 Ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, μὴ
ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.
16 Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κό-
σμον, ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ
ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, μὴ
ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.
17 Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν
αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον, ἵνα κρίνῃ τὸν κό-
σμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.
18 Ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, οὐ κρίνεται·
ὁ δὲ μὴ πιστεύων, ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ
πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ
τοῦ Θεοῦ.

19 Αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς
ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἠγάπησαν οἱ
ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς· ἦν
γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα.
20 Πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων, μισεῖ
τὸ φῶς· καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα
μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ.
21 Ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν, ἔρχε-
ται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ
ἔργα, ὅτι ἐν Θεῷ ἐστιν εἰργασμένα.
22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ
ἐκεῖ διέτριβε μετ' αὐτῶν, καὶ ἐβάπτιζεν.
23 Ἦν δὲ καὶ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰ-
νὼν, ἐγγὺς τοῦ Σαλεὶμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ
ἦν ἐκεῖ· καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο.
24 Οὔπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν
φυλακὴν ὁ Ἰωάννης.
25 Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν
Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίων περὶ καθαρισμοῦ.
26 Καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην, καὶ εἶ-
πον αὐτῷ· Ῥαββὶ, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ
Ἰορδάνου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε οὗτος βα-
πτίζει, καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.
27 Ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν· Οὐ

δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν οὐδὲν, ἐὰν μὴ
ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

28 Αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶ-
πον· Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστὸς, ἀλλ' ὅτι
ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου.

29 Ὁ ἔχων τὴν νύμφην, νυμφίος
ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου ὁ ἑστηκὼς καὶ
ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾷ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν
τοῦ νυμφίου· αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πε-
πλήρωται.

30 Ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλατ-
τοῦσθαι.

31 Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος, ἐπάνω πάν-
των ἐστίν· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς ἐστι,
καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχό-
μενος, ἐπάνω πάντων ἐστί.

32 Καὶ ὃ ἑώρακε καὶ ἤκουσε, τοῦτο μαρτυ-
ρεῖ· καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει.

33 Ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν,
ἐσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθής ἐστιν.

34 Ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς, τὰ ῥή-
ματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ· οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν
ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα.

35 Ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱὸν, καὶ
πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

36 Ὁ πιστεύων εἰς τὸν Υἱὸν, ἔχει ζωὴν
αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ Υἱῷ, οὐκ ὄψεται
ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ, δ'. 4.

1 ὩΣ οὖν ἔγνω ὁ Κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ
Φαρισαῖοι, ὅτι Ἰησοῦς πλείονας
μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει, ἢ Ἰωάννης,

2 (Καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτι-
ζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.)

3 Ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἀπῆλθε
πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

4 Ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σα-
μαρείας.

5 Ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας
λεγομένην Σιχὰρ, πλησίον τοῦ χωρίου, ὃ
ἔδωκεν Ἰακὼβ Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ.

6 Ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. ὁ οὖν
Ἰησοῦς κεκοπιακὼς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, ἐκα-
θέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ὡσεὶ ἕκτη.

7 Ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀν-
τλῆσαι ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Δός μοι
πιεῖν.

8 Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν
εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι.

9 Λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις· Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὔσης γυναικὸς Σαμαρείτιδος; οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις.

10 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι· Δός μοι πιεῖν· σὺ ἂν ᾔτησας αὐτὸν, καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν.

11 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, οὔτε ἄντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν;

12 Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν Ἰακὼβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ;

13 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, διψήσει πάλιν·

14 Ὃς δ' ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὕδατος, οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἁλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον.

15 Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ, μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν.

16 Λέ-

16 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ὕπαγε, φώνησον τὸν ἄνδρα σου, καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε.

17 Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ, καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Καλῶς εἶπας· Ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω.

18 Πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες· καὶ νῦν ὃν ἔχεις, οὐκ ἔστι σου ἀνήρ· τοῦτο ἀληθὲς εἴρηκας.

19 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ.

20 Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τούτῳ τῷ ὄρει προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν.

21 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι, πίστευσόν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ, οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ Πατρί.

22 Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν.

23 Ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν.

24 Πνεῦμα ὁ Θεός· καὶ τοὺς προσκυνοῦν-

 τας

τας αὐτὸν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ
προσκυνεῖν.
25 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Οἶδα ὅτι
Μεσσίας ἔρχεται, ὁ λεγόμενος Χριστός·
ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα.
26 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι,
ὁ λαλῶν σοι.
27 Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλά-
λει· οὐδεὶς μέντοι εἶπε· Τί ζητεῖς; ἢ τί
λαλεῖς μετ᾽ αὐτῆς;
28 Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ
γυνὴ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέ-
γει τοῖς ἀνθρώποις·
29 Δεῦτε, ἴδετε ἄνθρωπον, ὃς εἶπέ
μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ
Χριστός;
30 Ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρ-
χοντο πρὸς αὐτόν.
31 Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἠρώτων αὐτὸν οἱ
μαθηταὶ, λέγοντες· Ῥαββὶ, φάγε.
32 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐγὼ βρῶσιν
ἔχω φαγεῖν, ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε.
33 Ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλή-
λους· Μήτις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν;

34 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐμὸν βρῶ-
μά ἐστιν, ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαν-
τός με, καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον.
35 Οὐχ᾽ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἔτι τετρά-
μηνόν ἐστι, καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; Ἰδοὺ,
λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑ-
μῶν, καὶ θεάσασθε τὰς χώρας ὅτι λευκαί
εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤδη.
36 Καὶ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει·
καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον· ἵνα
καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ, καὶ ὁ θερίζων.
37 Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀλη-
θινὸς, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος
ὁ θερίζων.
38 Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ
οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκα-
σι, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσελη-
λύθατε.
39 Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐ-
πίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν, διὰ
τὸν λόγον τῆς γυναικὸς, μαρτυρούσης·
Ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα.
40 Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμα-
ρεῖται, ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ᾽ αὐτοῖς·
καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας.

41 Καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ
τὸν λόγον αὐτοῦ.
42 Τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον· Ὅτι οὐκέτι
διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ
ἀκηκόαμεν, καὶ οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀλη-
θῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.
43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐ-
κεῖθεν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.
44 Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν,
ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ
ἔχει.
45 Ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν,
ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρα-
κότες ἃ ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορ-
τῇ· καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν.
46 Ἦλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἰς τὴν
Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησε τὸ ὕ-
δωρ οἶνον. Καὶ ἦν τις βασιλικὸς, οὗ ὁ υἱὸς
ἠσθένει ἐν Καπερναούμ.
47 Οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἥκει ἐκ
τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθε
πρὸς αὐτὸν, καὶ ἠρώτα αὐτὸν, ἵνα καταβῇ
καὶ ἰάσηται αὐτοῦ τὸν υἱόν· ἤμελλε γὰρ ἀπο-
θνήσκειν.
48 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν·
Ἐὰν

Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ πι-
στεύσητε.
49 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός· Κύριε,
κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου.
50 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου· ὁ υἱός
σου ζῇ. Καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λό-
γῳ ᾧ εἶπεν αὐτῷ Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύετο.
51 Ἤδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος, οἱ
δοῦλοι αὐτοῦ ἀπήντησαν αὐτῷ, καὶ ἀπήγγει-
λαν, λέγοντες· Ὅτι ὁ παῖς σου ζῇ.
52 Ἐπύθετο οὖν παρ᾽ αὐτῶν τὴν ὥραν
ἐν ᾗ κομψότερον ἔσχε· καὶ εἶπον αὐτῷ·
Ὅτι χθὲς ὥραν ἑβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ
πυρετός.
53 Ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ
ὥρᾳ ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι ὁ υἱός
σου ζῇ· καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία
αὐτοῦ ὅλη.
54 Τοῦτο πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίη-
σεν ὁ Ἰησοῦς, ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς
τὴν Γαλιλαίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, έ. 5.

1 ΜΕτὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων,
καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα.
2 Ἔστι

2 Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ
προβατικῇ κολυμβήθρα, ἡ ἐπιλεγομένη Ἑ-
βραϊστὶ Βηθεσδά, πέντε στοὰς ἔχουσα.
3 Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ
τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξη-
ρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν.
4 Ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν
ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, καὶ ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ·
ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕ-
δατος, ὑγιὴς ἐγίνετο, ᾧ δήποτε κατείχετο
νοσήματι.
5 Ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα
ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ.
6 Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον,
καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει
αὐτῷ· Θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι;
7 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύ-
ριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα, ὅταν ταρα-
χθῇ τὸ ὕδωρ, βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβή-
θραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ
ἐμοῦ καταβαίνει.
8 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἔγειραι, ἆρον
τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει.
9 Καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρω-
πος, καὶ ἦρε τὸν κράββατον αὐτοῦ, καὶ περιε-

πά-

πάτει. Ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.
10 Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθερα-
πευμένῳ· Σάββατόν ἐστιν, οὐκ ἔξεστί σοι ἆ-
ραι τὸν κράββατον.
11 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Ὁ ποιήσας με
ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· Ἆρον τὸν κράβ-
βατόν σου, καὶ περιπάτει.
12 Ἠρώτησαν οὖν αὐτόν· Τίς ἐστιν ὁ
ἄνθρωπος ὁ εἰπών σοι· Ἆρον τὸν κράββα-
τόν σου, καὶ περιπάτει;
13 Ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ
Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ.
14 Μετὰ ταῦτα εὑρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς
ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἴδε, ὑγιὴς
γέγονας· μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν
τί σοι γένηται.
15 Ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀνήγ-
γειλε τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιή-
σας αὐτὸν ὑγιῆ.
16 Καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον τὸν Ἰησοῦν οἱ
Ἰουδαῖοι, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ὅτι
ταῦτα ἐποίει ἐν σαββάτῳ.
17 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς·
Ὁ Πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, κἀγὼ
ἐργάζομαι.

18 Διὰ

18 Διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ Πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεὸν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ.

19 Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδὲν, ἐὰν μή τι βλέπῃ τὸν πατέρα ποιοῦντα· ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ.

20 Ὁ γὰρ Πατὴρ φιλεῖ τὸν Υἱὸν, καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ· καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε.

21 Ὥσπερ γὰρ ὁ Πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ Υἱὸς οὓς θέλει ζωοποιεῖ.

22 Οὐδὲ γὰρ ὁ Πατὴρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ Υἱῷ·

23 Ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν Υἱὸν, καθὼς τιμῶσι τὸν Πατέρα· ὁ μὴ τιμῶν τὸν Υἱὸν, οὐ τιμᾷ τὸν Πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν.

24 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων, καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχε-

ται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν.

25 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται.

26 Ὥσπερ γὰρ ὁ Πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ τῷ Υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ.

27 Καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι Υἱὸς ἀνθρώπου ἐστί.

28 Μὴ θαυμάζετε τοῦτο· ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ᾗ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ·

29 Καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς· οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

30 Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐδέν· καθὼς ἀκούω, κρίνω· καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός.

31 Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθής.

32 Ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ,

καὶ

καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία, ἣν
μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.
33 Ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην,
καὶ μεμαρτύρηκε τῇ ἀληθείᾳ.
34 Ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρ-
τυρίαν λαμβάνω· ἀλλὰ ταῦτα λέγω, ἵνα
ὑμεῖς σωθῆτε.
35 Ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος
καὶ φαίνων· ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε ἀγαλλια-
σθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ.
36 Ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζω
τοῦ Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα ἃ ἔδωκέ μοι ὁ πα-
τὴρ ἵνα τελειώσω αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ἐ-
γὼ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ, ὅτι ὁ πα-
τήρ με ἀπέσταλκε.
37 Καὶ ὁ πέμψας με Πατὴρ, αὐτὸς
μεμαρτύρηκε περὶ ἐμοῦ· οὔτε φωνὴν αὐ-
τοῦ ἀκηκόατε πώποτε, οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑω-
ράκατε.
38 Καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε μέ-
νοντα ἐν ὑμῖν· ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος,
τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε.
39 Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς
δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν, καὶ
ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ.

40 Καὶ

40 Καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρός με, ἵνα
ζωὴν ἔχητε.
41 Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω.
42 Ἀλλ' ἔγνωκα ὑμᾶς, ὅτι τὴν ἀγά-
πην τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς.
43 Ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ
Πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνετέ με· ἐὰν ἄλ-
λος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖ-
νον λήψεσθε.
44 Πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, δό-
ξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν
δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ οὐ ζητεῖτε;
45 Μὴ δοκεῖτε, ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω
ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἔστιν ὁ κατηγορῶν
ὑμῶν, Μωσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε.
46 Εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωσῇ, ἐπιστεύε-
τε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν.
47 Εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πι-
στεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύσετε;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, ς. 6.

1 Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέ-
ραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας
τῆς Τιβεριάδος.
2 Καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς,

ὅτι

ὅτι ἑώρων αὐτοῦ τὰ σημεῖα, ἃ ἐποίει ἐπὶ
τῶν ἀσθενούντων.
3 Ἀνῆλθε δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς, καὶ
ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.
4 Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ
τῶν Ἰουδαίων.
5 Ἐπάρας οὖν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς,
καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται
πρὸς αὐτὸν, λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον·
Πόθεν ἀγοράσομεν ἄρτους, ἵνα φάγωσιν
οὗτοι;
6 (Τοῦτο δὲ ἔλεγε πειράζων αὐτόν· αὐ-
τὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλε ποιεῖν.)
7 Ἀπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος· Διακο-
σίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς,
ἵνα ἕκαστος αὐτῶν βραχύ τι λάβῃ.
8 Λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐ-
τοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου.
9 Ἔστι παιδάριον ἓν ὧδε ὃ ἔχει πέντε
ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦ-
τα τί ἐστιν εἰς τοσούτους;
10 Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς· Ποιήσατε τοὺς
ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν. Ἦν δὲ χόρτος πο-
λὺς ἐν τῷ τόπῳ. Ἀνέπεσον οὖν οἱ ἄνδρες
τὸν ἀριθμὸν ὡσεὶ πεντακισχίλιοι.

11 Ἔλαβε δὲ τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς, καὶ
εὐχαριστήσας δέδωκε τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ
μαθηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις· ὁμοίως καὶ ἐκ
τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον.
12 Ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ. Συναγάγετε τὰ περισσεύ-
σαντα κλάσματα, ἵνα μή τι ἀπόληται.
13 Συνήγαγον οὖν, καὶ ἐγέμισαν δώδε-
κα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρ-
των τῶν κριθίνων, ἃ ἐπερίσσευσε τοῖς βε-
βρωκόσιν.
14 Οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ὃ ἐποίη-
σε σημεῖον ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον· Ὅτι οὗτός
ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς
τὸν κόσμον.
15 Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχε-
σθαι, καὶ ἁρπάζειν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν
αὐτὸν βασιλέα, ἀνεχώρησε πάλιν εἰς τὸ
ὄρος αὐτὸς μόνος.
16 Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν·
17 Καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον, ἤρ-
χοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καπερναούμ·
καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει, καὶ οὐκ ἐληλύθει
πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς.

18 Ἥ τε θάλασσα, ἀνέμου μεγάλου πνέοντος, διηγείρετο.

19 Ἐληλακότες οὖν ὡς σταδίους εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα, θεωροῦσι τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον· καὶ ἐφοβήθησαν.

20 Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· Ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε.

21 Ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον. καὶ εὐθέως τὸ πλοῖον ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον.

22 Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἑστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης, ἰδὼν ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἓν, ἐκεῖνο εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοιάριον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον·

23 Ἄλλα δὲ ἦλθε πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον εὐχαριστήσαντος τοῦ Κυρίου.

24 Ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ, οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὰ πλοῖα, καὶ ἦλθον εἰς Καπερναοὺμ, ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν.

25 Καὶ εὑρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπον αὐτῷ· Ῥαββὶ, πότε ὧδε γέγονας;

26 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων, καὶ ἐχορτάσθητε.

27 Ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει· τοῦτον γὰρ ὁ Πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ Θεός.

28 Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· Τί ποιοῦμεν, ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ;

29 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτό ἐστι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἵνα πιστεύσητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος.

30 Εἶπον οὖν αὐτῷ· Τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι; τί ἐργάζῃ;

31 Οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθώς ἐστι γεγραμμένον· Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν.

32 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· Οὐ Μωσῆς δέδωκεν

ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ' ὁ Πα-
τήρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
τὸν ἀληθινόν.
33 Ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ ἐστιν ὁ καταβαί-
νων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ.
34 Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· Κύριε,
πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον.
35 Εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι
ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρός με, οὐ
μὴ πεινάσῃ· καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, οὐ μὴ
διψήσῃ πώποτε.
36 Ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἑωράκατέ
με, καὶ οὐ πιστεύετε.
37 Πᾶν ὃ δίδωσί μοι ὁ Πατήρ, πρὸς
ἐμὲ ἥξει· καὶ τὸν ἐρχόμενον πρός με οὐ μὴ
ἐκβάλω ἔξω.
38 Ὅτι καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ
ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέ-
λημα τοῦ πέμψαντός με.
39 Τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαν-
τός με Πατρός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέ μοι, μὴ
ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν
τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.
40 Τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαν-
τός με, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν Υἱόν, καὶ
πι-

στεύων εἰς αὐτόν, ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον· καὶ
ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.
41 Ἐγόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐ-
τοῦ, ὅτι εἶπεν· Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ κατα-
βὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.
42 Καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰη-
σοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πα-
τέρα καὶ τὴν μητέρα; Πῶς οὖν λέγει οὗτος·
Ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα;
43 Ἀπεκρίθη οὖν ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν
αὐτοῖς· Μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων.
44 Οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με,
ἐὰν μὴ ὁ Πατὴρ ὁ πέμψας με ἑλκύσῃ αὐ-
τόν, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ
ἡμέρᾳ.
45 Ἔστι γεγραμμένον ἐν τοῖς προφή-
ταις· Καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ τοῦ
Θεοῦ. Πᾶς οὖν ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρός,
καὶ μαθών, ἔρχεται πρός με.
46 Οὐχ ὅτι τὸν πατέρα τις ἑώρακεν,
εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ Θεοῦ· οὗτος ἑώρακε
τὸν πατέρα.
47 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὁ πι-
στεύων εἰς ἐμέ, ἔχει ζωὴν αἰώνιον.
48 Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς.

49 Οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀπέθανον.

50 Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ μὴ ἀποθάνῃ.

51 Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σάρξ μου ἐστίν, ἣν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.

52 Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες· Πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν;

53 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς.

54 Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

55 Ἡ γὰρ σάρξ μου ἀληθῶς ἐστι βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς ἐστι πόσις.

56 Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ.

57 Κα-

57 Καθὼς ἀπέστειλέ με ὁ ζῶν Πατήρ, κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα· καὶ ὁ τρώγων με, κἀκεῖνος ζήσεται δι' ἐμέ.

58 Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ μάννα, καὶ ἀπέθανον. ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

59 Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ, διδάσκων ἐν Καπερναούμ.

60 Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπον· Σκληρός ἐστιν οὗτος ὁ λόγος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν;

61 Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει;

62 Ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον;

63 Τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιοῦν, ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν· τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστι.

64 Ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἳ οὐ πιστεύουσιν· ᾔδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς τίνες εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες, καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων αὐτόν.

65 Καὶ ἔλεγε· Διὰ τοῦτο εἴρηκα ὑμῖν,

Ee 4 ὅτι

ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν μὴ
ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός μου.
66 Ἐκ τούτου πολλοὶ ἀπῆλθον τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ οὐκέτι μετ᾽
αὐτοῦ περιεπάτουν.
67 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα· Μὴ
καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν;
68 Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ Σίμων Πέ-
τρος· Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα;
ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις.
69 Καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώ-
καμεν, ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ
τοῦ ζῶντος.
70 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ
ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην; καὶ ἐξ
ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν.
71 Ἔλεγε δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνα Ἰ-
σκαριώτην· οὗτος γὰρ ἤμελλεν αὐτὸν παρα-
διδόναι, εἷς ὢν ἐκ τῶν δώδεκα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, ζ΄. 7.

1 ΚΑὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα
ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ἤθελεν
ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐ-
τὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι.

2 Ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων
ἡ σκηνοπηγία.
3 Εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐ-
τοῦ· Μετάβηθι ἐντεῦθεν, καὶ ὕπαγε εἰς
τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταί σου θεω-
ρήσωσι τὰ ἔργα σου ἃ ποιεῖς.
4 Οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπτῷ τι ποιεῖ, καὶ
ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι· εἰ ταῦτα
ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ.
5 Οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον
εἰς αὐτόν.
6 Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὁ καιρὸς
ὁ ἐμὸς οὔπω πάρεστιν· ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτε-
ρος πάντοτέ ἐστιν ἕτοιμος.
7 Οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς·
ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ,
ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά ἐστιν.
8 Ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην·
ἐγὼ οὔπω ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην,
ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πεπλήρωται.
9 Ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς, ἔμεινεν ἐν
τῇ Γαλιλαίᾳ.
10 Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ,
τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτήν, οὐ φα-
νερῶς, ἀλλ᾽ ὡς ἐν κρυπτῷ.

11 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ
ἑορτῇ, καὶ ἔλεγον· Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος;
12 Καὶ γογγυσμὸς πολὺς περὶ αὐτοῦ
ἦν ἐν τοῖς ὄχλοις· οἱ μὲν ἔλεγον, ὅτι ἀ-
γαθός ἐστιν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Οὔ· ἀλλὰ
πλανᾷ τὸν ὄχλον.
13 Οὐδεὶς μέντοι παῤῥησίᾳ ἐλάλει περὶ
αὐτοῦ, διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.
14 Ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσούσης, ἀνέβη
ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἐδίδασκε.
15 Καὶ ἐθαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι, λέγον-
τες· Πῶς οὗτος γράμματα οἶδε, μὴ μεμα-
θηκώς.
16 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶ-
πεν· Ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ, ἀλλὰ
τοῦ πέμψαντός με.
17 Ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ
ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πό-
τερον ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν, ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ
λαλῶ.
18 Ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ λαλῶν, τὴν δόξαν
τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ
πέμψαντος αὐτὸν, οὗτος ἀληθής ἐστι, καὶ
ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν.
19 Οὐ Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν νό-
μον,

μον, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον;
τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι;
20 Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος, καὶ εἶπε· Δαι-
μόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι;
21 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς· Ἓν ἔργον ἐποίησα, καὶ πάντες θαυ-
μάζετε.
22 Διὰ τοῦτο Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν
περιτομὴν, (οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωσέως ἐ-
στὶν, ἀλλ' ἐκ τῶν Πατέρων) καὶ ἐν Σαβ-
βάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον.
23 Εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος
ἐν Σαββάτῳ, ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μω-
σέως, ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑ-
γιῆ ἐποίησα ἐν Σαββάτῳ;
24 Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν
δικαίαν κρίσιν κρίνατε.
25 Ἔλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμι-
τῶν· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι;
26 Καὶ ἴδε παῤῥησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐ-
τῷ λέγουσι· μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρ-
χοντες ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Χριστός;
27 Ἀλλὰ τοῦτον οἴδαμεν πόθεν ἐστίν·
ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει
πόθεν ἐστίν.

28 Ἔ-

28 Ἔκραξεν οὖν ἐν τῷ Ἱερῷ διδάσκων
ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγων· Κἀμὲ οἴδατε, καὶ οἴ-
δατε πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυ-
θα, ἀλλ᾽ ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν
ὑμεῖς οὐκ οἴδατε.
29 Ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτὸν, ὅτι παρ᾽ αὐτοῦ
εἰμι, κἀκεῖνός με ἀπέστειλεν.
30 Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι. καὶ οὐδεὶς
ἐπέβαλεν ἐπ᾽ αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι οὔπω
ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.
31 Πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν
εἰς αὐτὸν, καὶ ἔλεγον· Ὅτι ὁ Χριστὸς ὅταν
ἔλθῃ, μήτι πλείονα σημεῖα τούτων ποιήσει
ὧν οὗτος ἐποίησεν;
32 Ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου
γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα, καὶ ἀπέστει-
λαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς ὑπηρέ-
τας, ἵνα πιάσωσιν αὐτόν.
33 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἔτι μι-
κρὸν χρόνον μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι, καὶ ὑπάγω
πρὸς τὸν πέμψαντά με.
34 Ζητήσετέ με, καὶ οὐχ εὑρήσετε· καὶ
ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν.
35 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς·
Ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι, ὅτι ἡμεῖς οὐχ
εὑρή-

εὑρήσομεν αὐτόν; μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν
Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι, καὶ διδάσκειν
τοὺς Ἕλληνας;
36 Τίς ἐστιν οὗτος ὁ λόγος ὃν εἶπε· Ζη-
τήσετέ με, καὶ οὐχ εὑρήσετε· καὶ ὅπου εἰμὶ ἐ-
γὼ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;
37 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ
τῆς ἑορτῆς εἱστήκει ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραξε, λέ-
γων· Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρός με, καὶ
πινέτω.
38 Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, καθὼς εἶπεν ἡ
γραφὴ, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύ-
σουσιν ὕδατος ζῶντος.
39 (Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος
ὃ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐ-
τόν· οὔπω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι ὁ
Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη.)
40 Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες
τὸν λόγον, ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς
ὁ προφήτης.
41 Ἄλλοι ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ὁ Χρι-
στός. ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Μὴ γὰρ ἐκ τῆς
Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται;
42 Οὐχὶ ἡ γραφὴ εἶπεν· ὅτι ἐκ τοῦ
σπέρματος Δαβὶδ, καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς
κώ-

κώμης ὅπου ἦν Δαβὶδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται;
43 Σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο
δι' αὐτόν.
44 Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι
αὐτόν· ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὰς
χεῖρας.
45 Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς
Ἀρχιερεῖς ϗ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς
ἐκεῖνοι· Διὰ τί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν;
46 Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· Οὐ-
δέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος
ὁ ἄνθρωπος.
47 Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρι-
σαῖοι· Μὴ ϗ ὑμεῖς πεπλάνησθε;
48 Μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευ-
σεν εἰς αὐτόν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων;
49 Ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος, ὁ μὴ γινώσκων
τὸν νόμον, ἐπικατάρατοί εἰσι.
50 Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλ-
θὼν νυκτὸς πρὸς αὐτόν, εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν·
51 Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄν-
θρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότε-
ρον, ϗ γνῷ τί ποιεῖ;
52 Ἀπεκρίθησαν, καὶ εἶπον αὐτῷ·
Μὴ ϗ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐρεύνησον
καὶ

ϗ ἴδε ὅτι Προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ
ἐγήγερται.
53 Καὶ ἐπορεύθη ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον
αὐτοῦ.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ, η'. 8.

1 Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν
Ἐλαιῶν.
2 Ὄρθρου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ
ἱερόν, ϗ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν·
ϗ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς.
3 Ἄγουσι δὲ οἱ Γραμματεῖς ϗ οἱ Φαρι-
σαῖοι πρὸς αὐτὸν γυναῖκα ἐν μοιχείᾳ κατει-
λημμένην. ϗ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ,
4 Λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, αὕτη ἡ
γυνὴ κατελήφθη ἐπαυτοφώρῳ μοιχευομένη.
5 Ἐν δὲ τῷ νόμῳ Μωσῆς ἡμῖν ἐνετεί-
λατο τὰς τοιαύτας λιθοβολεῖσθαι· σὺ οὖν
τί λέγεις;
6 Τοῦτο δὲ ἔλεγον πειράζοντες αὐτόν,
ἵνα ἔχωσι κατηγορεῖν αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς
κάτω κύψας, τῷ δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς
τὴν γῆν.
7 Ὡς δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν,
ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐτούς· Ὁ ἀναμάρτη-
τος

τος ὑμῶν, πρῶτος τὸν λίθον ἐπ' αὐτὴν
βαλέτω.
8 Καὶ πάλιν κάτω κύψας, ἔγραφεν
εἰς τὴν γῆν.
9 Οἱ δὲ, ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ τῆς συ-
νειδήσεως ἐλεγχόμενοι, ἐξήρχοντο εἷς καθ'
εἷς, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἕως
τῶν ἐσχάτων· καὶ κατελείφθη μόνος ὁ Ἰη-
σοῦς, καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ ἑστῶσα.
10 Ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ μηδένα
θεασάμενος πλὴν τῆς γυναικὸς, εἶπεν
αὐτῇ· Ἡ γυνὴ, ποῦ εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ κατή-
γοροί σου; οὐδείς σε κατέκρινεν;
11 Ἡ δὲ εἶπεν· Οὐδεὶς, Κύριε. Εἶ-
πε δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Οὐδὲ ἐγώ σε κατα-
κρίνω. πορεύου, καὶ μηκέτι ἁμάρτανε.
12 Πάλιν οὖν ὁ Ἰησοῦς αὐτοῖς ἐλάλησε,
λέγων· Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀ-
κολουθῶν ἐμοὶ, οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ
σκοτίᾳ, ἀλλ' ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.
13 Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι· Σὺ
περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ
ἔστιν ἀληθής.
14 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Κἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἀληθής

ἐστιν

ἐστιν ἡ μαρτυρία μου· ὅτι οἶδα πόθεν ἦλ-
θον, καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε πό-
θεν ἔρχομαι, καὶ ποῦ ὑπάγω.
15 Ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ
οὐ κρίνω οὐδένα.
16 Καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγὼ, ἡ κρίσις ἡ
ἐμὴ ἀληθής ἐστιν· ὅτι μόνος οὐκ εἰμὶ, ἀλλ'
ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με Πατήρ.
17 Καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ
γέγραπται, ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυ-
ρία ἀληθής ἐστιν.
18 Ἐγώ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ,
καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με Πατήρ.
19 Ἔλεγον οὖν αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν ὁ
Πατήρ σου; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὔτε ἐ-
μὲ οἴδατε, οὔτε τὸν Πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ᾔδει-
τε, καὶ τὸν Πατέρα μου ᾔδειτε ἄν.
20 Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ὁ Ἰη-
σοῦς ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ
Ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτὸν, ὅτι οὔπω
ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.
21 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Ἐγὼ ὑπάγω, καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἁ-
μαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπά-
γω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν.

 22 Ἔ-

22 Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Μήτι ἀ-
ποκτενεῖ ἑαυτὸν, ὅτι λέγει· Ὅπου ἐγὼ ὑ-
πάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;
23 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐκ τῶν
κάτω ἐστὲ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ
τοῦ κόσμου τούτου ἐστὲ, ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ
κόσμου τούτου.
24 Εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν
ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύ-
σητε, ὅτι ἐγώ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς
ἁμαρτίαις ὑμῶν.
25 Ἔλεγον οὖν αὐτῷ· Σὺ τίς εἶ;
Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Τὴν ἀρχὴν ὅ,
τι καὶ λαλῶ ὑμῖν.
26 Πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ
κρίνειν· ἀλλ' ὁ πέμψας με ἀληθής ἐστι·
κἀγὼ ἃ ἤκουσα παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λέγω εἰς
τὸν κόσμον.
27 Οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν Πατέρα αὐ-
τοῖς ἔλεγεν.
28 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὅταν
ὑψώσητε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώ-
σεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ ποιῶ οὐ-
δὲν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέ με ὁ πατήρ μου,
ταῦτα λαλῶ.

29 Καὶ

29 Καὶ ὁ πέμψας με, μετ' ἐμοῦ ἐστιν·
οὐκ ἀφῆκέ με μόνον ὁ Πατὴρ, ὅτι ἐγὼ τὰ
ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε.
30 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπί-
στευσαν εἰς αὐτόν.
31 Ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπι-
στευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους· Ἐὰν ὑμεῖς μεί-
νητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μα-
θηταί μου ἐστέ.
32 Καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ
ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς.
33 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Σπέρμα Ἀ-
βραάμ ἐσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώ-
ποτε· πῶς σὺ λέγεις· Ὅτι ἐλεύθεροι γε-
νήσεσθε;
34 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν
ἁμαρτίαν, δοῦλός ἐστι τῆς ἁμαρτίας.
35 Ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς
τὸν αἰῶνα· ὁ Υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα.
36 Ἐὰν οὖν ὁ Υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ,
ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε.
37 Οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε· ἀλ-
λὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ
ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν.

38 Ἐ-

38 Ἐγὼ ὃ ἑώρακα παρὰ τῷ Πατρί μου,
λαλῶ, καὶ ὑμεῖς οὖν ὃ ἑωράκατε παρὰ τῷ
Πατρὶ ὑμῶν ποιεῖτε.
39 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Ὁ
Πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστι. Λέγει αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραὰμ ἦτε, τὰ
ἔργα τοῦ Ἀβραὰμ ἐποιεῖτε ἄν·
40 Νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ἄν-
θρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα,
ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ
ἐποίησεν.
41 Ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ Πατρὸς ὑ-
μῶν. Εἶπον οὖν αὐτῷ· Ἡμεῖς ἐκ πορ-
νείας οὐ γεγεννήμεθα· ἕνα Πατέρα ἔχο-
μεν, τὸν Θεόν.
42 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ ὁ
Θεὸς Πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἠγαπᾶτε ἂν ἐμέ·
ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἥκω. οὐ-
δὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με
ἀπέστειλε.
43 Διατί τὴν λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γι-
νώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον
τὸν ἐμόν.
44 Ὑμεῖς ἐκ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστὲ,
καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε
ποιεῖν.

ποιεῖν. ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρ-
χῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ ἕστηκεν· ὅτι οὐκ
ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ· ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦ-
δος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ· ὅτι ψεύστης ἐστὶ,
καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.
45 Ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω,
οὐ πιστεύετέ μοι.
46 Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁ-
μαρτίας; εἰ δὲ ἀλήθειαν λέγω, διατί ὑ-
μεῖς οὐ πιστεύετέ μοι;
47 Ὁ ὢν ἐκ τοῦ Θεοῦ, τὰ ῥήματα τοῦ
Θεοῦ ἀκούει· Διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅ-
τι ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστέ.
48 Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ
εἶπον αὐτῷ· Οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς,
ὅτι Σαμαρείτης εἶ σὺ, καὶ δαιμόνιον ἔχεις;
49 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἐγὼ δαιμόνιον
οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν Πατέρα μου, καὶ
ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με.
50 Ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν
ὁ ζητῶν καὶ κρίνων.
51 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν τις
τὸν λόγον τὸν ἐμὸν τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ
θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα.
52 Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Νῦν

ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ
ἀπέθανε, καὶ οἱ Προφῆται, καὶ σὺ λέγεις·
Ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύ-
σεται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα;
53 Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν
Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανε; καὶ οἱ Προφῆται
ἀπέθανον. τίνα σεαυτὸν σὺ ποιεῖς;
54 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἐὰν ἐγὼ δοξά-
ζω ἐμαυτὸν, ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν· ἔστιν ὁ
Πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε
ὅτι Θεὸς ὑμῶν ἐστι.
55 Καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν· ἐγὼ δὲ
οἶδα αὐτόν· καὶ ἐὰν εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτὸν,
ἔσομαι ὅμοιος ὑμῶν, ψεύστης· ἀλλ' οἶδα αὐ-
τὸν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ.
56 Ἀβραὰμ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιά-
σατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν· καὶ εἶ-
δε, καὶ ἐχάρη.
57 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν·
Πεντήκοντα ἔτη οὔπω ἔχεις, καὶ Ἀβραὰμ
ἑώρακας;
58 Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀ-
μὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι,
ἐγώ εἰμι.
59 Ἦραν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ'

αὐτόν· Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ
τοῦ ἱεροῦ, διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν· καὶ πα-
ρῆγεν οὕτως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, θ'. 9.

1 ΚΑὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυ-
φλὸν ἐκ γενετῆς.
2 Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
λέγοντες· Ῥαββὶ, τίς ἥμαρτεν, οὗτος, ἢ
οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ;
3 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὔτε οὗτος ἥ-
μαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ· ἀλλ' ἵνα φα-
νερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ.
4 Ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμ-
ψαντός με ἕως ἡμέρα ἐστίν· ἔρχεται νὺξ,
ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι.
5 Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ὦ, φῶς εἰμι τοῦ
κόσμου.
6 Ταῦτα εἰπὼν, ἔπτυσε χαμαὶ, καὶ ἐ-
ποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε
τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ.
7 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὕπαγε, νίψαι εἰς
τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ, (ὃ ἑρμη-
νεύεται, ἀπεσταλμένος.) Ἀπῆλθεν οὖν
καὶ ἐνίψατο, καὶ ἦλθε βλέπων.

8 Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐ-
τὸν τὸ πρότερον ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον·
Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν;
9 Ἄλλοι ἔλεγον· Ὅτι οὗτός ἐστιν· ἄλ-
λοι δέ· Ὅτι ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν· Ἐκεῖνος
ἔλεγεν· Ὅτι ἐγώ εἰμι.
10 Ἔλεγον οὖν αὐτῷ· Πῶς ἀνεῴχθη-
σάν σοι οἱ ὀφθαλμοί;
11 Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν·
Ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς, πηλὸν ἐ-
ποίησε, καὶ ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ
εἶπέ μοι· Ὕπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ
Σιλωάμ, καὶ νίψαι. Ἀπελθὼν δὲ καὶ νι-
ψάμενος, ἀνέβλεψα.
12 Εἶπον οὖν αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος;
Λέγει· Οὐκ οἶδα.
13 Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους,
τόν ποτε τυφλόν.
14 Ἦν δὲ Σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν
ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνέῳξεν αὐτοῦ τοὺς
ὀφθαλμούς.
15 Πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φα-
ρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐ-
τοῖς· Πηλὸν ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς
μου, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω.

16 Ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τι-
νές· Οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ
Θεοῦ, ὅτι τὸ Σάββατον οὐ τηρεῖ. Ἄλλοι
ἔλεγον· Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτω-
λὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; Καὶ σχίσμα ἦν
ἐν αὐτοῖς.
17 Λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν· Σὺ τί
λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφ-
θαλμούς; Ὁ δὲ εἶπεν· ὅτι προφήτης ἐστίν.
18 Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πε-
ρὶ αὐτοῦ ὅτι τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν,
ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀνα-
βλέψαντος.
19 Καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς, λέγοντες·
Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε
ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν ἄρτι βλέπει;
20 Ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐ-
τοῦ, καὶ εἶπον· Οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς
ἡμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη·
21 Πῶς δὲ νῦν βλέπει, οὐκ οἴδαμεν,
ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἡμεῖς
οὐκ οἴδαμεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐ-
ρωτήσατε· αὐτὸς περὶ αὐτοῦ λαλήσει.
22 Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι
ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἤδη γὰρ συνετέ-

θειντο οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα ἐάν τις αὐτὸν ὁμο-
λογήσῃ Χριστὸν, ἀποσυνάγωγος γένηται.
23 Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον· Ὅ-
τι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε.
24 Ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄν-
θρωπον ὃς ἦν τυφλὸς, καὶ εἶπον αὐτῷ·
Δὸς δόξαν τῷ Θεῷ· ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι ὁ ἄν-
θρωπος οὗτος ἁμαρτωλός ἐστιν.
25 Ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν·
Εἰ ἁμαρτωλός ἐστιν, οὐκ οἶδα· ἓν οἶδα, ὅτι
τυφλὸς ὢν, ἄρτι βλέπω.
26 Εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν· Τί ἐποίησέ
σοι; πῶς ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς;
27 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Εἶπον ὑμῖν
ἤδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀ-
κούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ
γενέσθαι;
28 Ἐλοιδόρησαν οὖν αὐτὸν, καὶ εἶπον·
Σὺ εἶ μαθητὴς ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωσέως
ἐσμὲν μαθηταί.
29 Ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι Μωσῇ λελάλη-
κεν ὁ Θεός· τοῦτον δὲ οὐκ οἴδαμεν πόθεν
ἐστίν.
30 Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος, καὶ εἶπεν
αὐτοῖς· Ἐν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι
ὑμεῖς

ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστὶ, καὶ ἀνέῳξέ μου
τοὺς ὀφθαλμούς.
31 Οἴδαμεν δὲ ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ Θεὸς
οὐκ ἀκούει· ἀλλ᾿ ἐάν τις θεοσεβὴς ᾖ, καὶ τὸ
θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει.
32 Ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἤνοιξέ
τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου.
33 Εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἠδύ-
νατο ποιεῖν οὐδέν.
34 Ἀπεκρίθησαν, καὶ εἶπον αὐτῷ·
Ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ
διδάσκεις ἡμᾶς; Καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.
35 Ἤκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐ-
τὸν ἔξω· καὶ εὑρὼν αὐτὸν, εἶπεν αὐτῷ·
Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ;
36 Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, καὶ εἶπε· Τίς
ἐστι, Κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν;
37 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Καὶ ἑώρα-
κας αὐτὸν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ, ἐκεῖνός ἐστιν.
38 Ὁ δὲ ἔφη· Πιστεύω, Κύριε· καὶ
προσεκύνησεν αὐτῷ.
39 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Εἰς κρίμα
ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον· ἵνα οἱ
μὴ βλέποντες βλέπωσι, καὶ οἱ βλέποντες
τυφλοὶ γένωνται.
40 Καὶ

40 Καὶ ἤκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦ-
τα οἱ ὄντες μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ·
Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοί ἐσμεν;
41 Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τυ-
φλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἴχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ
λέγετε· Ὅτι βλέπομεν· ἡ οὖν ἁμαρτία
ὑμῶν μένει.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ, ί. 10.

1 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰ-
σερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν
αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλ-
λαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶ, καὶ λῃστής.
2 Ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας,
ποιμήν ἐστι τῶν προβάτων.
3 Τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρό-
βατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει· καὶ τὰ ἴδια πρό-
βατα καλεῖ κατ' ὄνομα, καὶ ἐξάγει αὐτά.
4 Καὶ ὅταν τὰ ἴδια πρόβατα ἐκβάλῃ,
ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρό-
βατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἴδασι τὴν φω-
νὴν αὐτοῦ.
5 Ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσουσιν,
ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ· ὅτι οὐκ οἴδασι
τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν.

6 Ταυ-

6 Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν
ἃ ἐλάλει αὐτοῖς.
7 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ
θύρα τῶν προβάτων.
8 Πάντες ὅσοι πρὸ ἐμοῦ ἦλθον, κλέ-
πται εἰσὶ καὶ λῃσταί· ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν
τὰ πρόβατα.
9 Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις
εἰσέλθῃ, σωθήσεται· καὶ εἰσελεύσεται καὶ
ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εὑρήσει.
10 Ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα
κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον ἵνα
ζωὴν ἔχωσι, καὶ περισσὸν ἔχωσιν.
11 Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· ὁ ποι-
μὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑ-
πὲρ τῶν προβάτων.
12 Ὁ μισθωτὸς δὲ, καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν,
οὗ οὐκ εἰσὶ τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύ-
κον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίησι τὰ πρόβατα, καὶ
φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἁρπάζει αὐτὰ, καὶ σκορ-
πίζει τὰ πρόβατα.
13 Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτός
ἐστι, καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων.

14 Ἐγὼ

14 Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς, καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ, καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν.

15 Καθὼς γινώσκει με ὁ Πατὴρ, κἀγὼ γινώσκω τὸν Πατέρα· καὶ τὴν ψυχήν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων.

16 Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν· καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι, καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἷς ποιμήν.

17 Διὰ τοῦτο ὁ Πατήρ με ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχήν μου ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν.

18 Οὐδεὶς αἴρει αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ· ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ· ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτὴν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν· ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ Πατρός μου.

19 Σχίσμα οὖν πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους.

20 Ἔλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν· Δαιμόνιον ἔχει καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε;

21 Ἄλλοι ἔλεγον· Ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστι δαιμονιζομένου· μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοίγειν;

22 Ἐγέ-

22 Ἐγένετο δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις, καὶ χειμὼν ἦν.

23 Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος.

24 Ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἔλεγον αὐτῷ· Ἕως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, εἰπὲ ἡμῖν παῤῥησίᾳ.

25 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε· τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρός μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.

26 Ἀλλ' ὑμεῖς οὐ πιστεύετε· οὐ γάρ ἐστε ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν, καθὼς εἶπον ὑμῖν.

27 Τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει, κἀγὼ γινώσκω αὐτὰ, καὶ ἀκολουθοῦσί μοι.

28 Κἀγὼ ζωὴν αἰώνιον δίδωμι αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἁρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου.

29 Ὁ Πατήρ μου ὃς δέδωκέ μοι, μείζων πάντων ἐστί· καὶ οὐδεὶς δύναται ἁρπάζειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Πατρός μου.

30 Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἕν ἐσμεν.

31 Ἐβά-

31 Ἐβάστασαν οὖν πάλιν λίθους οἱ Ἰου-
δαῖοι, ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν.
32 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πολ-
λὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ Πατρός
μου· διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον λιθάζετέ με;
33 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι
λέγοντες· Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζο-
μέν σε, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅ-
τι σὺ ἄνθρωπος ὢν, ποιεῖς σεαυτὸν
Θεόν.
34 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ
ἔστι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν· Ἐγὼ
εἶπα θεοί ἐστε;
35 Εἰ ἐκείνους εἶπε θεοὺς, πρὸς οὓς ὁ
λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο, καὶ οὐ δύναται λυ-
θῆναι ἡ γραφή·
36 Ὃν ὁ Πατὴρ ἡγίασε καὶ ἀπέστειλεν
εἰς τὸν κόσμον, ὑμεῖς λέγετε· Ὅτι βλασ-
φημεῖς, ὅτι εἶπον, Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰμι;
37 Εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ Πατρός μου,
μὴ πιστεύετέ μοι.
38 Εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύη-
τε, τοῖς ἔργοις πιστεύσατε· ἵνα γνῶτε
καὶ πιστεύσητε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ Πατὴρ, κἀγὼ
ἐν αὐτῷ.

39 Ἐζήτουν οὖν πάλιν αὐτὸν πιάσαι·
καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.
40 Καὶ ἀπῆλθε πάλιν πέραν τοῦ Ἰορ-
δάνου, εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ
πρῶτον βαπτίζων· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ.
41 Καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν, καὶ
ἔλεγον· Ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίη-
σεν οὐδέν· πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης
περὶ τούτου, ἀληθῆ ἦν.
42 Καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐ-
τόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, ιά. 11.

1 ἮΝ δέ τις ἀσθενῶν Λάζαρος ἀπὸ
Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης Μα-
ρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς.
2 (Ἦν δὲ Μαρία ἡ ἀλείψασα τὸν
Κύριον μύρῳ, καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας
αὐτοῦ ταῖς θριξὶν αὐτῆς· ἧς ὁ ἀδελφὸς
Λάζαρος ἠσθένει.)
3 Ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐ-
τὸν λέγουσαι· Κύριε, ἴδε, ὃν φιλεῖς, ἀ-
σθενεῖ.
4 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Αὕτη ἡ
ἀσθένεια οὐκ ἔστι πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ

τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ
Θεοῦ δι' αὐτῆς.
5 Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν
καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λά-
ζαρον.
6 Ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν
ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας.
7 Ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθη-
ταῖς· Ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πόλιν.
8 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· Ῥαββί,
νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πά-
λιν ὑπάγεις ἐκεῖ;
9 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὐχὶ δώδεκα
εἰσὶν ὧραι τῆς ἡμέρας; ἐάν τις περιπατῇ
ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει· ὅτι τὸ φῶς
τοῦ κόσμου τούτου βλέπει.
10 Ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκ-
τί, προσκόπτει· ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν
αὐτῷ.
11 Ταῦτα εἶπε· καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐ-
τοῖς· Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται·
ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν.
12 Εἶπον οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Κύ-
ριε εἰ κεκοίμηται, σωθήσεται.
13 Εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανά-

του αὐτοῦ· ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοι-
μήσεως τοῦ ὕπνου λέγει.
14 Τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρ-
ρησίᾳ· Λάζαρος ἀπέθανε·
15 Καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, (ἵνα πιστεύ-
σητε,) ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ· ἀλλ' ἄγωμεν
πρὸς αὐτόν.
16 Εἶπεν οὖν Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος
Δίδυμος, τοῖς συμμαθηταῖς· Ἄγωμεν καὶ
ἡμεῖς, ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.
17 Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὗρεν αὐτὸν
τέσσαρας ἡμέρας ἤδη ἔχοντα ἐν τῷ μνη-
μείῳ.
18 (Ἦν δὲ ἡ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱε-
ροσολύμων, ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε.)
19 Καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύ-
θεισαν πρὸς τὰς περὶ Μάρθαν καὶ Μα-
ρίαν, ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ
ἀδελφοῦ αὐτῶν.
20 Ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰη-
σοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαρία
δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο.
21 Εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰη-
σοῦν· Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, ὁ ἀδελφός μου οὐκ
ἂν ἐτεθνήκει·

22 Ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν Θεὸν, δώσει σοι ὁ Θεός.

23 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου.

24 Λέγει αὐτῷ Μάρθα· Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

25 Εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, κἂν ἀποθάνῃ, ζήσεται.

26 Καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Πιστεύεις τοῦτο;

27 Λέγει αὐτῷ· Ναὶ Κύριε· ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος.

28 Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἀπῆλθε, καὶ ἐφώνησε Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρα, εἰποῦσα· Ὁ διδάσκαλος πάρεστι, καὶ φωνεῖ σε.

29 Ἐκείνη ὡς ἤκουσεν, ἐγείρεται ταχὺ, καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν.

30 (Οὔπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην· ἀλλ' ἦν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα.)

31 Οἱ

31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτὴν, ἰδόντες τὴν Μαρίαν ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, λέγοντες· Ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον, ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ.

32 Ἡ οὖν Μαρία ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτὸν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, λέγουσα αὐτῷ· Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν ἀπέθανέ μου ὁ ἀδελφός.

33 Ἰησοῦς οὖν, ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν, καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι, καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν.

34 Καὶ εἶπε· Ποῦ τεθείκατε αὐτόν; Λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε.

35 Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς.

36 Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν.

37 Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· Οὐκ ἠδύνατο οὗτος, ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ;

38 Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ, ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον. Ἦν

δὲ σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ.
39 Λέγει ὁ Ἰησοῦς· Ἄρατε τὸν λί-
θον. Λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ τεθνηκό-
τος Μάρθα· Κύριε, ἤδη ὄζει· τεταρταῖος
γάρ ἐστι.
40 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ εἶπόν
σοι, ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς, ὄψει τὴν δόξαν τοῦ
Θεοῦ;
41 Ἦραν οὖν τὸν λίθον οὗ ἦν ὁ τεθ-
νηκὼς κείμενος. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἦρε τοὺς ὀφ-
θαλμοὺς ἄνω, καὶ εἶπε· Πάτερ, εὐχαριστῶ
σοι ὅτι ἤκουσάς μου.
42 Ἐγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι πάντοτέ μου ἀ-
κούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶ-
τα εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέ-
στειλας.
43 Καὶ ταῦτα εἰπὼν, φωνῇ μεγάλῃ
ἐκραύγασε· Λάζαρε, δεῦρο ἔξω.
44 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς, δεδεμέ-
νος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις· καὶ ἡ
ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. Λέγει αὐ-
τοῖς ὁ Ἰησοῦς· Λύσατε αὐτὸν, καὶ ἄφετε
ὑπάγειν.
45 Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων οἱ ἐλ-
θόντες πρὸς τὴν Μαριὰμ, καὶ θεασά-

μενοι ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς
αὐτόν.
46 Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς
τοὺς Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἃ ἐποίη-
σεν ὁ Ἰησοῦς.
47 Συνήγαγον οὖν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
Φαρισαῖοι συνέδριον, καὶ ἔλεγον· Τί
ποιοῦμεν; ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ ση-
μεῖα ποιεῖ.
48 Ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτω, πάντες
πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν· καὶ ἐλεύσονται οἱ
Ῥωμαῖοι, καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ
τὸ ἔθνος.
49 Εἷς δέ τις ἐξ αὐτῶν Καϊάφας, Ἀρ-
χιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐ-
τοῖς· Ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν·
50 Οὐδὲ διαλογίζεσθε ὅτι συμφέρει
ἡμῖν ἵνα εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ
τοῦ λαοῦ, καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπό-
ληται.
51 Τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν· ἀλλὰ
Ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, προεφή-
τευσεν ὅτι ἔμελλεν ὁ Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν
ὑπὲρ τοῦ ἔθνους.
52 Καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ'

ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα
συναγάγῃ εἰς ἕν.
53 Ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας συνεβου-
λεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν.
54 Ἰησοῦς οὖν οὐκ ἔτι παῤῥησίᾳ περιε-
πάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐ-
κεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς
Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν, κἀκεῖ διέτριβε
μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.
55 Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰου-
δαίων· καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα
ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα, ἵνα ἁγνίσω-
σιν ἑαυτούς.
56 Ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλε-
γον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ Ἱερῷ ἑστηκότες·
Τί δοκεῖ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν
ἑορτήν;
57 Δεδώκεισαν δὲ καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
Φαρισαῖοι ἐντολήν, ἵνα ἐάν τις γνῷ ποῦ
ἐστι, μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

ΚΕ-

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ, ιβ'. 12.

1 Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ
πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅ-
που ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν
ἐκ νεκρῶν.
2 Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ
ἡ Μάρθα διηκόνει· ὁ δὲ Λάζαρος εἷς ἦν
τῶν συνανακειμένων αὐτῷ.
3 Ἡ οὖν Μαρία, λαβοῦσα λίτραν μύ-
ρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς
πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξὶν
αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώ-
θη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου.
4 Λέγει οὖν εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἰού-
δας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν
παραδιδόναι.
5 Διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη
τριακοσίων δηναρίων, καὶ ἐδόθη πτω-
χοῖς;
6 Εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχ ὅτι περὶ τῶν
πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτης
ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχε, καὶ τὰ βαλλό-
μενα ἐβάσταζεν.
7 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ἄφες αὐτήν·

εἰς

εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρη-
κεν αὐτό.
8 Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ'
ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.
9 Ἔγνω οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰου-
δαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστι· καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰη-
σοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδω-
σιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν.
10 Ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς, ἵνα
καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν·
11 Ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν
Ἰουδαίων, καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.
12 Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλ-
θὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχε-
ται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα,
13 Ἔλαβον τὰ βαΐα τῶν φοινίκων, καὶ
ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔκραζον·
Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνό-
ματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.
14 Εὑρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον, ἐκάθι-
σεν ἐπ' αὐτό, καθὼς ἐστι γεγραμμένον·
15 Μὴ φοβοῦ θύγατερ Σιών· ἰδού, ὁ
βασιλεύς σου ἔρχεται, καθήμενος ἐπὶ πῶ-
λον ὄνου.
16 Ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ

αὐτοῦ τὸ πρῶτον· ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰη-
σοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐ-
τῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ.
17 Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ'
αὐτοῦ, ὅτι τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ
μνημείου, καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.
18 Διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄ-
χλος, ὅτι ἤκουσε τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι
τὸ σημεῖον.
19 Οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπον πρὸς ἑαυ-
τούς· Θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν; ἴ-
δε, ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν.
20 Ἦσαν δέ τινες Ἕλληνες ἐκ τῶν
ἀναβαινόντων ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ
ἑορτῇ.
21 Οὗτοι οὖν προσῆλθον Φιλίππῳ τῷ
ἀπὸ Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἠρώτων
αὐτόν, λέγοντες· Κύριε, θέλομεν τὸν
Ἰησοῦν ἰδεῖν.
22 Ἔρχεται Φίλιππος καὶ λέγει τῷ
Ἀνδρέᾳ· καὶ πάλιν Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος
λέγουσι τῷ Ἰησοῦ.
23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς,
λέγων· Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ
Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.
24 Ἀ-

24 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει.

25 Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν.

26 Ἐὰν ἐμοὶ διακονῇ τις, ἐμοὶ ἀκολουθείτω· καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται. καὶ ἐάν τις ἐμοὶ διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ Πατήρ.

27 Νῦν ἡ ψυχή μου τετάρακται. καὶ τί εἴπω; Πάτερ σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης· ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην.

28 Πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα. Ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· Καὶ ἐδόξασα, καὶ πάλιν δοξάσω.

29 Ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἑστὼς καὶ ἀκούσας, ἔλεγε βροντὴν γεγονέναι. Ἄλλοι ἔλεγον· Ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν.

30 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν· Οὐ δι' ἐμὲ αὕτη ἡ φωνὴ γέγονεν, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς.

31 Νῦν

31 Νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου· νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω.

32 Κἀγώ, ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἑλκύσω πρὸς ἐμαυτόν.

33 (Τοῦτο δὲ ἔλεγε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν.)

34 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος· Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ πῶς σὺ λέγεις ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἐστιν οὗτος ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;

35 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς μεθ' ὑμῶν ἐστι· περιπατεῖτε ἕως τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ, οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει.

36 Ἕως τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε. Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν.

37 Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν, οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν.

38 Ἵνα ὁ λόγος Ἠσαΐου τοῦ Προφήτου πλη-

πληρωθῇ, ὃν εἶπε· Κύριε, τίς ἐπίστευσε
τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων Κυρίου τίνι
ἀπεκαλύφθη;
39 Διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, ὅ-
τι πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας.
40 Τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς,
καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν· ἵνα μὴ
ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ νοήσωσι τῇ καρ-
δίᾳ, καὶ ἐπιστραφῶσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς.
41 Ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας ὅτε εἶδε τὴν
δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ.
42 Ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων
πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· ἀλλὰ διὰ τοὺς
Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν, ἵνα μὴ ἀποσυ-
νάγωγοι γένωνται.
43 Ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀν-
θρώπων μᾶλλον ἤπερ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.
44 Ἰησοῦς δὲ ἔκραξε καὶ εἶπεν· Ὁ πι-
στεύων εἰς ἐμὲ, οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ, ἀλλ᾿ εἰς
τὸν πέμψαντά με.
45 Καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ, θεωρεῖ τὸν
πέμψαντά με.
46 Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα,
ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ
μὴ μείνῃ.

47 Καὶ ἐάν τίς μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων,
καὶ μὴ πιστεύσῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν. Οὐ
γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ᾿ ἵνα
σώσω τὸν κόσμον.
48 Ὁ ἀθετῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ
ῥήματά μου, ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ
λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτὸν ἐν
τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.
49 Ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα·
ἀλλ᾿ ὁ πέμψας με Πατὴρ, αὐτός μοι ἐντο-
λὴν ἔδωκε τί εἴπω καὶ τί λαλήσω.
50 Καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώ-
νιός ἐστιν. ἃ οὖν λαλῶ ἐγὼ, καθὼς εἴρηκέ
μοι ὁ Πατὴρ, οὕτω λαλῶ.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ, ιγ. 13.

1 ΠΡὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα, εἰδὼς
ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐλήλυθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα
ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν Πα-
τέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κό-
σμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς.
2 Καὶ δείπνου γενομένου, (τοῦ διαβόλου
ἤδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν Ἰούδα Σί-
μωνος Ἰσκαριώτου, ἵνα αὐτὸν παραδῷ.)
3 Εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα δέδωκεν

αὐτῷ ὁ Πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι
ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθε, καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑ-
πάγει,
4 Ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου, καὶ τίθησι
τὰ ἱμάτια· καὶ λαβὼν λέντιον, διέζωσεν
ἑαυτόν.
5 Εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα,
καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθη-
τῶν, καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διε-
ζωσμένος.
6 Ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον·
καὶ λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος· Κύριε, σύ μου νί-
πτεις τοὺς πόδας;
7 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ·
Ὃ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώσῃ
δὲ μετὰ ταῦτα.
8 Λέγει αὐτῷ Πέτρος· Οὐ μὴ νίψῃς
τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀπεκρίθη
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔ-
χεις μέρος μετ᾽ ἐμοῦ.
9 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε,
μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖ-
ρας καὶ τὴν κεφαλήν.
10 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὁ λελουμέ-
νος οὐ χρείαν ἔχει ἢ τοὺς πόδας νίψασθαι,
ἀλλ᾽

ἀλλ᾽ ἔστι καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροί
ἐστε, ἀλλ᾽ οὐχὶ πάντες.
11 Ἤδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν·
Διὰ τοῦτο εἶπεν· Οὐχὶ πάντες καθαροί
ἐστε.
12 Ὅτε οὖν ἔνιψε τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ
ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἀναπεσὼν πάλιν,
εἶπεν αὐτοῖς· Γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν;
13 Ὑμεῖς φωνεῖτέ με· Ὁ διδάσκαλος καὶ
ὁ Κύριος· καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ.
14 Εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας,
ὁ Κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε
ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας.
15 Ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν, ἵνα κα-
θὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε.
16 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· οὐκ ἔστι δοῦ-
λος μείζων τοῦ Κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ Ἀπόστο-
λος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν.
17 Εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε ἐὰν
ποιῆτε αὐτά.
18 Οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ
οἶδα οὓς ἐξελεξάμην· ἀλλ᾽ ἵνα ἡ γραφὴ πλη-
ρωθῇ· Ὁ τρώγων μετ᾽ ἐμοῦ τὸν ἄρτον, ἐ-
πῆρεν ἐπ᾽ ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ.
19 Ἀπ᾽ ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέ-

σθαι, ἵνα ὅταν γένηται, πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι.

20 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· Ὁ λαμβάνων ἐάν τινα πέμψω, ἐμὲ λαμβάνει· ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων, λαμβάνει τὸν πέμψαντά με.

21 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι, καὶ ἐμαρτύρησε, καὶ εἶπεν· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με.

22 Ἔβλεπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει.

23 Ἦν δὲ ἀνακείμενος εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς.

24 Νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος πυθέσθαι τίς ἂν εἴη περὶ οὗ λέγει.

25 Ἐπιπεσὼν δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ, λέγει αὐτῷ· Κύριε, τίς ἐστιν;

26 Ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς· Ἐκεῖνός ἐστιν ᾧ ἐγὼ βάψας τὸ ψωμίον ἐπιδώσω. Καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον, δίδωσιν Ἰούδᾳ Σίμωνος Ἰσκαριώτῃ.

27 Καὶ μετὰ τὸ ψωμίον τότε εἰσῆλθεν

εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὃ ποιεῖς, ποίησον τάχιον.

28 Τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ.

29 Τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν ὁ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀγόρασον ὧν χρείαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν· ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῷ.

30 Λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος, εὐθέως ἐξῆλθεν· ἦν δὲ νύξ.

31 Ὅτε οὖν ἐξῆλθε, λέγει ὁ Ἰησοῦς· Νῦν ἐδοξάσθη ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ.

32 Εἰ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν.

33 Τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι· ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις· Ὅτι ὅπου ὑπάγω ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν· καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι.

34 Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

35 Ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι

ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν
ἀλλήλοις.
36 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύ-
ριε, ποῦ ὑπάγεις; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· Ὅπου ὑπάγω, οὐ δύνασαί μοι νῦν ἀ-
κολουθῆσαι, ὕστερον δὲ ἀκολουθήσεις μοι.
37 Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κύριε, διὰ
τί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι; τὴν
ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω.
38 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τὴν
ψυχήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; Ἀμὴν ἀμὴν
λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσει ἕως οὗ ἀ-
παρνήσῃ με τρίς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, ιδʹ. 14.

1 ΜΗ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία·
πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς
ἐμὲ πιστεύετε.
2 Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρός μου μοναὶ
πολλαί εἰσιν· εἰ δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν·
πορεύομαι ἑτοιμάσαι τόπον ὑμῖν.
3 Καὶ ἐὰν πορευθῶ, καὶ ἑτοιμάσω ὑμῖν
τόπον, πάλιν ἔρχομαι, καὶ παραλήψομαι
ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν· ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγώ, καὶ
ὑμεῖς ἦτε.

4 Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε, καὶ τὴν
ὁδὸν οἴδατε.
5 Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς· Κύριε, οὐκ οἴ-
δαμεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δυνάμεθα τὴν
ὁδὸν εἰδέναι;
6 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι ἡ
ὁδός, καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ ζωή· οὐδεὶς ἔρχεται
πρὸς τὸν Πατέρα, εἰ μὴ δι᾽ ἐμοῦ.
7 Εἰ ἐγνώκειτέ με, καὶ τὸν Πατέρα μου
ἐγνώκειτε ἄν, καὶ ἀπ᾽ ἄρτι γινώσκετε αὐ-
τόν, καὶ ἑωράκατε αὐτόν.
8 Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Κύριε, δεῖ-
ξον ἡμῖν τὸν Πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν.
9 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τοσοῦτον χρόνον
μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με Φίλιπ-
πε; ὁ ἑωρακὼς ἐμέ, ἑώρακε τὸν Πατέρα·
καὶ πῶς σὺ λέγεις· Δεῖξον ἡμῖν τὸν Πατέρα;
10 Οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρί,
καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι; τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ
λαλῶ ὑμῖν, ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ. ὁ δὲ
Πατὴρ ὁ ἐν ἐμοὶ μένων, αὐτὸς ποιεῖ τὰ
ἔργα.
11 Πιστεύετέ μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πα-
τρί, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν· εἰ δὲ μή,
διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετέ μοι.

12 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὁ πιστεύων
εἰς ἐμὲ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, κἀκεῖνος
ποιήσει, ϗ μείζονα τούτων ποιήσει· ὅτι ἐγὼ
πρὸς τὸν Πατέρα μου πορεύομαι.
13 Καὶ ὅ, τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνό-
ματί μου, τοῦτο ποιήσω· ἵνα δοξασθῇ ὁ Πα-
τὴρ ἐν τῷ Υἱῷ.
14 Ἐάν τι αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί
μου, ἐγὼ ποιήσω.
15 Ἐὰν ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς
ἐμὰς τηρήσατε.
16 Καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν Πατέρα, ϗ
ἄλλον Παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα μένῃ
μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα.
17 Τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κό-
σμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐ-
τὸ, οὐδὲ γινώσκει αὐτό· ὑμεῖς δὲ γινώσκε-
τε αὐτὸ, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει, καὶ ἐν ὑ-
μῖν ἔσαι.
18 Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς. ἔρχο-
μαι πρὸς ὑμᾶς.
19 Ἔτι μικρὸν, ϗ ὁ κόσμος με οὐκ ἔτι
θεωρεῖ· ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με· ὅτι ἐγὼ ζῶ,
ϗ ὑμεῖς ζήσεσθε.
20 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς
ὅτι

ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρί μου, ϗ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ,
κἀγὼ ἐν ὑμῖν.
21 Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου, ϗ τηρῶν
αὐτὰς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀ-
γαπῶν με, ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ Πατρός
μου· ϗ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν, ϗ ἐμφανίσω
αὐτῷ ἐμαυτόν.
22 Λέγει αὐτῷ Ἰούδας· (οὐχ ὁ Ἰσκα-
ριώτης.) Κύριε, τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν
μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν, καὶ οὐχὶ τῷ
κόσμῳ;
23 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, ϗ εἶπεν αὐ-
τῷ· Ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου
τηρήσει· ϗ ὁ Πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτὸν,
ϗ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα, ϗ μονὴν παρ'
αὐτῷ ποιήσομεν.
24 Ὁ μὴ ἀγαπῶν με, τοὺς λόγους μου
οὐ τηρεῖ. καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε, οὐκ ἔστιν
ἐμὸς, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με Πατρός.
25 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν
μένων.
26 Ὁ δὲ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ
Ἅγιον, ὃ πέμψει ὁ Πατὴρ ἐν τῷ ὀνόμα-
τί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα, ϗ ὑπο-
μνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν.

27 Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν· εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ Κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία, μηδὲ δειλιάτω.

28 Ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. Εἰ ἠγαπᾶτέ με, ἐχάρητε ἂν ὅτι εἶπον, πορεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα· ὅτι ὁ Πατήρ μου μείζων μου ἐστί.

29 Καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι· ἵνα ὅταν γένηται, πιστεύσητε.

30 Οὐκ ἔτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν· ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ Κόσμου τούτου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν.

31 Ἀλλ' ἵνα γνῷ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν Πατέρα, καὶ καθὼς ἐνετείλατό μοι ὁ Πατήρ, οὕτω ποιῶ. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ, ιε. 15.

1 ΕΓώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ γεωργός ἐστι.

2 Πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπόν, αἴρει αὐτό· καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτό, ἵνα πλείονα καρπὸν φέρῃ.

3 Ἤδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν.

4 Μείνατε ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν· καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ· οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε.

5 Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα· ὁ μένων ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν· ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν.

6 Ἐὰν μή τις μείνῃ ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα, καὶ ἐξηράνθη· καὶ συνάγουσιν αὐτά, καὶ εἰς πῦρ βάλλουσι, καὶ καίεται.

7 Ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοί, καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε αἰτήσεσθε, καὶ γενήσεται ὑμῖν.

8 Ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ Πατήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε· καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί.

9 Καθὼς ἠγάπησέ με ὁ Πατήρ, κἀγὼ ἠγάπησα ὑμᾶς· μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ.

10 Ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου. καθὼς ἐγὼ τὰς ἐν-

τολάς τοῦ Πατρός μου τετήρηκα, καὶ μένω
αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ.
11 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ
ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνῃ, καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν
πληρωθῇ.
12 Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ, ἵνα ἀ-
γαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς.
13 Μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει,
ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν
φίλων αὐτοῦ.
14 Ὑμεῖς φίλοι μου ἐστὲ, ἐὰν ποιῆτε ὅ-
σα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν.
15 Οὐκέτι ὑμᾶς λέγω δούλους· ὅτι ὁ
δοῦλος οὐκ οἶδε τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑ-
μᾶς δὲ εἴρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα
παρὰ τοῦ Πατρός μου, ἐγνώρισα ὑμῖν.
16 Οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ
ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα ὑμᾶς, ἵνα ὑ-
μεῖς ὑπάγητε, καὶ καρπὸν φέρητε, καὶ ὁ καρ-
πὸς ὑμῶν μένῃ· ἵνα ὅ,τι ἂν αἰτήσητε τὸν
Πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δῷ ὑμῖν.
17 Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγα-
πᾶτε ἀλλήλους.
18 Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε
ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν.

19 Εἰ

19 Εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν
τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐ-
στὲ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κό-
σμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος.
20 Μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον
ὑμῖν· Οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐ-
τοῦ· εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν, εἰ
τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον
τηρήσουσιν.
21 Ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ὑμῖν
διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἴδασι τὸν πέμ-
ψαντά με.
22 Εἰ μὴ ἦλθον, καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς,
ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ
ἔχουσι περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν.
23 Ὁ ἐμὲ μισῶν, καὶ τὸν Πατέρα μου
μισεῖ.
24 Εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς
ἃ οὐδεὶς ἄλλος πεποίηκεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἴ-
χον· νῦν δὲ καὶ ἑωράκασι, καὶ μεμισήκασι καὶ
ἐμὲ, καὶ τὸν Πατέρα μου.
25 Ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γε-
γραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν· Ὅτι ἐμί-
σησάν με δωρεάν.
26 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Παράκλητος, ὃν

ἐγὼ

ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ Πατρὸς, (τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται,) ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ.

27 Καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ᾿ ἀρχῆς μετ᾿ ἐμοῦ ἐστε.

ΚΕΦΑ΄ΛΑΙΟΝ, ιϛ΄. 16.

1 ΤΑῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε.

2 Ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς· ἀλλ᾿ ἔρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς, δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ.

3 Καὶ ταῦτα ποιήσουσιν ὑμῖν· ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν Πατέρα οὐδὲ ἐμέ.

4 Ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, μνημονεύητε αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ᾿ ὑμῶν ἤμην.

5 Νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με· Ποῦ ὑπάγεις;

6 Ἀλλ᾿ ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν.

7 Ἀλλ᾿ ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν,

συμ-

συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω· ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω, ὁ Παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς.

8 Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος, ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως.

9 Περὶ ἁμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ.

10 Περὶ δικαιοσύνης δὲ, ὅτι πρὸς τὸν Πατέρα μου ὑπάγω, καὶ οὐκ ἔτι θεωρεῖτέ με.

11 Περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται.

12 Ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ᾿ οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι.

13 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν· οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ᾿ ἑαυτοῦ, ἀλλ᾿ ὅσα ἂν ἀκούσῃ, λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

14 Ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν:

15 Πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατὴρ, ἐμά ἐστι· διὰ τοῦτο εἶπον, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

16 Μι-

16 Μικρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν, καὶ ὄψεσθέ με, ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα.

17 Εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους· Τί ἐστι τοῦτο ὃ λέγει ὑμῖν· Μικρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν μικρὸν, καὶ ὄψεσθέ με· καὶ, Ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα;

18 Ἔλεγον οὖν· Τοῦτο τί ἐστιν ὃ λέγει, τὸ μικρόν; οὐκ οἴδαμεν τί λαλεῖ.

19 Ἔγνω οὖν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾷν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ᾽ ἀλλήλων, ὅτι εἶπον· Μικρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ με· πάλιν μικρὸν, καὶ ὄψεσθέ με;

20 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται· ὑμεῖς δὲ λυπηθήσεσθε, ἀλλ᾽ ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται.

21 Ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ, λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκ ἔτι μνημονεύει τῆς θλίψεως, διὰ τὴν χαρὰν, ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον.

22 Καὶ ὑμεῖς οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε·

τε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ᾽ ὑμῶν.

23 Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσητε τὸν Πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσει ὑμῖν.

24 Ἕως ἄρτι οὐκ ᾐτήσατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε, καὶ λήψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ πεπληρωμένη.

25 Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἀλλ᾽ ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκ ἔτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παῤῥησίᾳ περὶ τοῦ Πατρὸς ἀναγγελῶ ὑμῖν.

26 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε· καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν Πατέρα περὶ ὑμῶν·

27 Αὐτὸς γὰρ ὁ Πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε, καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον.

28 Ἐξῆλθον παρὰ τοῦ Πατρὸς, καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον· καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα.

29 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ·

Ἴδε

Ἴδε νῦν παῤῥησίᾳ λαλεῖς, καὶ παροιμίαν
οὐδεμίαν λέγεις.
30 Νῦν οἴδαμεν ὅτι οἶδας πάντα, καὶ
οὐ χρείαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ· ἐν τούτῳ
πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες.
31 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἄρτι
πιστεύετε;
32 Ἰδού, ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐλήλυ-
θεν, ἵνα σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια,
καὶ ἐμὲ μόνον ἀφῆτε. καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅ-
τι ὁ Πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστι.
33 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐν ἐμοὶ
εἰρήνην ἔχητε· ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἕ-
ξετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε· ἐγὼ νενίκηκα τὸν
κόσμον.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ, ιζ'. 17.

1 ΤΑῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπῆρε
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρα-
νόν, καὶ εἶπε· Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα·
δόξασόν σου τὸν Υἱόν, ἵνα καὶ ὁ Υἱός σου δο-
ξάσῃ σε.
2 Καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης
σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ, δώσῃ
αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον.

3 Αὐ-

3 Αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωή, ἵνα γι-
νώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ
ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν.
4 Ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς· τὸ ἔρ-
γον ἐτελείωσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω.
5 Καὶ νῦν δόξασόν με σὺ Πάτερ παρὰ
σεαυτῷ τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον, πρὸ τοῦ τὸν κόσμον
εἶναι παρὰ σοί.
6 Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώ-
ποις, οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου· σοὶ ἦ-
σαν, καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον
σου τετηρήκασι.
7 Νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς
μοι παρὰ σοῦ ἐστιν·
8 Ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι, δέδω-
κα αὐτοῖς· καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν
ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευ-
σαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας.
9 Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ
κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι,
ὅτι σοί εἰσι.
10 Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σά ἐστι, καὶ τὰ σὰ
ἐμά· καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς.
11 Καὶ οὐκ ἔτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ
οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσί· καὶ ἐγὼ πρός σε ἔρ-

Ii χο-

χομαι. Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ
ὀνόματί σου, οὓς δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἓν
καθὼς ἡμεῖς.
12 Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσ-
μῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου·
οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν
ἀπώλετο, εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα
ἡ γραφὴ πληρωθῇ.
13 Νῦν δὲ πρός σε ἔρχομαι, καὶ ταῦτα
λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα ἔχωσι τὴν χαρὰν
τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς.
14 Ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου,
καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰ-
σὶν ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ
τοῦ κόσμου.
15 Οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ
κόσμου, ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πο-
νηροῦ.
16 Ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσί, καθὼς ἐγὼ
ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰμί.
17 Ἁγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου·
ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστι.
18 Καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κό-
σμον, κἀγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κό-
σμον.

19 Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἁγιάζω ἐμαυ-
τόν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ὦσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀ-
ληθείᾳ.
20 Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον,
ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευσόντων διὰ τοῦ λόγου
αὐτῶν εἰς ἐμέ.
21 Ἵνα πάντες ἓν ὦσι, καθὼς σὺ
Πάτερ ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐ-
τοὶ ἐν ἡμῖν ἓν ὦσιν· ἵνα ὁ κόσμος πιστεύ-
σῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας.
22 Καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι,
δέδωκα αὐτοῖς· ἵνα ὦσιν ἕν, καθὼς ἡμεῖς
ἕν ἐσμεν.
23 Ἐγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα
ὦσι τετελειωμένοι εἰς ἕν, καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ
κόσμος, ὅτι σύ με ἀπέστειλας, καὶ ἠγάπησας
αὐτούς, καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας.
24 Πάτερ, οὓς δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα
ὅπου εἰμὶ ἐγώ, κἀκεῖνοι ὦσι μετ' ἐμοῦ· ἵνα
θεωρῶσι τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν ἔδωκάς
μοι, ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κό-
σμου.
25 Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ
ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνων, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν
ὅτι σύ με ἀπέστειλας.

26 Καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου,
καὶ γνωρίσω· ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς
με ἐν αὐτοῖς ᾖ, κἀγὼ ἐν αὐτοῖς.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ, ιη. 18.

1 ΤΑῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθε σὺν
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ
χειμάῤῥου τῶν Κέδρων, ὅπου ἦν κῆπος,
εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ.
2 Ἤδει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν,
τὸν τόπον· ὅτι πολλάκις συνήχθη ὁ Ἰησοῦς
ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.
3 Ὁ οὖν Ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν,
καὶ ἐκ τῶν Ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων ὑπηρέ-
τας, ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων
καὶ ὅπλων.
4 Ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα
ἐπ' αὐτὸν, ἐξελθὼν εἶπεν αὐτοῖς· Τίνα
ζητεῖτε;
5 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Ἰησοῦν τὸν
Ναζωραῖον. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ
εἰμι. Εἱστήκει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐ-
τὸν μετ' αὐτῶν.
6 Ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι ἐγώ εἰμι,
ἀπῆλ-

ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἔπεσον χα-
μαί.
7 Πάλιν οὖν αὐτοὺς ἐπηρώτησε· Τίνα
ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἰησοῦν τὸν Ναζω-
ραῖον.
8 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Εἶπον ὑμῖν
ὅτι ἐγώ εἰμι· εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τού-
τους ὑπάγειν.
9 Ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν·
Ὅτι οὓς δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐ-
τῶν οὐδένα.
10 Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν,
εἵλκυσεν αὐτὴν, καὶ ἔπαισε τὸν τοῦ Ἀρχιε-
ρέως δοῦλον, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον
τὸ δεξιόν· ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος.
11 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· Βά-
λε τὴν μάχαιράν σου εἰς τὴν θήκην. τὸ
ποτήριον ὃ δέδωκέ μοι ὁ Πατὴρ, οὐ μὴ πίω
αὐτό;
12 Ἡ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλίαρχος καὶ οἱ
ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰη-
σοῦν, καὶ ἔδησαν αὐτόν.
13 Καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἄνναν
πρῶτον· ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, ὃς
ἦν Ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου.

14 Ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβουλεύσας τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι συμφέρει ἕνα ἄνθρωπον ἀπολέσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

15 Ἠκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ ὁ ἄλλος μαθητής· ὁ δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ Ἀρχιερεῖ, καὶ συνεισῆλθε τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἀρχιερέως.

16 Ὁ δὲ Πέτρος εἱστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω. ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητὴς ὁ ἄλλος ὃς ἦν γνωστὸς τῷ Ἀρχιερεῖ, καὶ εἶπε τῇ θυρωρῷ, καὶ εἰσήγαγε τὸν Πέτρον.

17 Λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρὸς τῷ Πέτρῳ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; Λέγει ἐκεῖνος· Οὐκ εἰμί.

18 Εἱστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψῦχος ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ μετ' αὐτῶν ὁ Πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος.

19 Ὁ οὖν Ἀρχιερεὺς ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ.

20 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ παρρησίᾳ ἐλάλησα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάντοτε

ἐδίδαξα ἐν τῇ συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντοθεν οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν.

21 Τί με ἐπερωτᾷς; ἐπερώτησον τοὺς ἀκηκοότας, τί ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε, οὗτοι οἴδασιν ἃ εἶπον ἐγώ.

22 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος, εἷς τῶν ὑπηρετῶν παρεστηκὼς ἔδωκε ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ, εἰπών· Οὕτως ἀποκρίνῃ τῷ Ἀρχιερεῖ;

23 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις;

24 Ἀπέστειλεν οὖν αὐτὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν Ἀρχιερέα.

25 Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος· εἶπον οὖν αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; Ἠρνήσατο ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν· Οὐκ εἰμί.

26 Λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ Ἀρχιερέως, συγγενὴς ὢν οὗ ἀπέκοψε Πέτρος τὸ ὠτίον· Οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ;

27 Πάλιν οὖν ἠρνήσατο ὁ Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.

28 Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ

Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ πρωΐα·
καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον,
ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἀλλ' ἵνα φάγωσι τὸ
πάσχα.
29 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πιλάτος πρὸς αὐ-
τοὺς, καὶ εἶπε· Τίνα κατηγορίαν φέρετε
κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου;
30 Ἀπεκρίθησαν, καὶ εἶπον αὐτῷ· Εἰ
μὴ ἦν οὗτος κακοποιὸς, οὐκ ἄν σοι παρεδώ-
καμεν αὐτόν.
31 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Λά-
βετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν
κρίνατε αὐτόν. Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰου-
δαῖοι· Ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα.
32 Ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῇ,
ὃν εἶπε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν
ἀποθνήσκειν.
33 Εἰσῆλθεν οὖν εἰς τὸ πραιτώριον
πάλιν ὁ Πιλάτος, καὶ ἐφώνησε τὸν Ἰη-
σοῦν· καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῶν
Ἰουδαίων;
34 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀφ'
ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοι σοι εἶπον
περὶ ἐμοῦ;
35 Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· Μήτι ἐγὼ

Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιε-
ρεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί· τί ἐποίησας;
36 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Ἡ βασιλεία
ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ
κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ, οἱ ὑπη-
ρέται ἂν οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο ἵνα μὴ παρα-
δοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ
ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν.
37 Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος. Οὐ-
κοῦν βασιλεὺς εἶ σύ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς·
Σὺ λέγεις ὅτι βασιλεύς εἰμι ἐγώ· ἐγὼ εἰς
τοῦτο γεγέννημαι, καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς
τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ.
Πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς
φωνῆς.
38 Λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Τί ἐστιν
ἀλήθεια; Καὶ τοῦτο εἰπὼν, πάλιν ἐξῆλθε
πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἐγὼ
οὐδεμίαν αἰτίαν εὑρίσκω ἐν αὐτῷ.
39 Ἔστι δὲ συνήθεια ὑμῖν, ἵνα ἕνα ὑ-
μῖν ἀπολύσω ἐν τῷ πάσχα. βούλεσθε οὖν ὑ-
μῖν ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;
40 Ἐκραύγασαν οὖν πάλιν πάντες,
λέγοντες· Μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραβ-
βᾶν. ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς λῃστής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, ιθʹ. 19.

1 Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐμαστίγωσε.

2 Καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν·

3 Καὶ ἔλεγον· Χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ῥαπίσματα.

4 Ἐξῆλθεν οὖν πάλιν ἔξω ὁ Πιλάτος, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἴδε, ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι ἐν αὐτῷ οὐδεμίαν αἰτίαν εὑρίσκω.

5 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον, καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον· Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἴδε ὁ ἄνθρωπος.

6 Ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν, λέγοντες· Σταύρωσον, σταύρωσον. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ σταυρώσατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ εὑρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν.

7 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι·

Ἡμεῖς

Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι ἑαυτὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἐποίησεν.

8 Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη.

9 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν. καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ· Πόθεν εἶ σύ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ.

10 Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε, καὶ ἐξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαί σε;

11 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ, εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένον ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει.

12 Ἐκ τούτου ἐζήτει ὁ Πιλάτος ἀπολῦσαι αὐτόν· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἔκραζον, λέγοντες· Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος· πᾶς ὁ βασιλέα αὐτὸν ποιῶν, ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι.

13 Ὁ οὖν Πιλάτος ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον, ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος, εἰς τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθᾶ.

14 Ἦν

14 Ἦν δὲ παρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα
δὲ ὡσεὶ ἕκτη· καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις· Ἴδε
ὁ βασιλεὺς ὑμῶν.
15 Οἱ δὲ ἐκραύγασαν· Ἆρον, ἆρον,
σταύρωσον αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλά-
τος· Τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; Ἀπε-
κρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς· Οὐκ ἔχομεν βασι-
λέα εἰμὴ Καίσαρα.
16 Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς
ἵνα σταυρωθῇ· παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ
ἀπήγαγον.
17 Καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐ-
ξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου τόπον,
ὃς λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ·
18 Ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ'
αὐτοῦ ἄλλους δύο, ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν,
μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν.
19 Ἔγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος,
καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. ἦν δὲ γεγραμ-
μένον· ἸΗΣΟΥ͂Σ Ὁ ΝΑΖΩ-
ΡΑΙ͂ΟΣ Ὁ ΒΑΣΙΛΕΥ͂Σ τῶν
ἸΟΥΔΑΙ͂ΩΝ.
20 Τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀ-
νέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων· ὅτι ἐγγὺς ἦν τῆς
πόλεως ὁ τόπος ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς,
καὶ

καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστί, Ἑλληνιστί,
Ῥωμαϊστί.
21 Ἔλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ Ἀρχιε-
ρεῖς τῶν Ἰουδαίων· Μὴ γράφε· Ὁ βασι-
λεὺς τῶν Ἰουδαίων· ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπε·
Βασιλεύς εἰμι τῶν Ἰουδαίων.
22 Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· Ὃ γέγρα-
φα, γέγραφα.
23 Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε ἐσταύρω-
σαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐ-
τοῦ, (καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἑκάστῳ
στρατιώτῃ μέρος,) καὶ τὸν χιτῶνα· ἦν δὲ
ὁ χιτὼν ἄρραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς
δι' ὅλου.
24 Εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους· Μὴ σχί-
σωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ,
τίνος ἔσται· ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ ἡ λέ-
γουσα· Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυ-
τοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον
κλῆρον. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐ-
ποίησαν.
25 Εἱστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ
Ἰησοῦ ἡ Μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς
Μητρὸς αὐτοῦ Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ
Μαρία ἡ Μαγδαληνή.

26 Ἰη-

26 Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν Μητέρα, καὶ
τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠγάπα, λέγει
τῇ μητρὶ αὐτοῦ· Γύναι, ἰδοὺ ὁ Υἱός σου.
27 Εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· Ἰδοὺ ἡ μή-
τηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν
αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὰ ἴδια.
28 Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα
ἤδη τετέλεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφὴ,
λέγει· Διψῶ.
29 Σκεῦος οὖν ἔκειτο ὄξους μεστόν· οἱ δὲ,
πλήσαντες σπόγγον ὄξους, καὶ ὑσσώπῳ πε-
ριθέντες, προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι.
30 Ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς,
εἶπε· Τετέλεσται· καὶ κλίνας τὴν κεφα-
λὴν, παρέδωκε τὸ πνεῦμα.
31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ
τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ Σαββάτῳ, ἐ-
πεὶ παρασκευὴ ἦν, (ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέ-
ρα ἐκείνη τοῦ Σαββάτου,) ἠρώτησαν τὸν
Πιλάτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέ-
λη, καὶ ἀρθῶσιν.
32 Ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ
μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη, καὶ τοῦ ἄλλου
τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ.
33 Ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς
εἶδον

εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν
αὐτοῦ τὰ σκέλη·
34 Ἀλλ' εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐ-
τοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξε, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν
αἷμα καὶ ὕδωρ.
35 Καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκε, καὶ
ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστιν ἡ μαρτυρία· κἀκεῖ-
νος οἶδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἵνα ὑμεῖς πι-
στεύσητε.
36 Ἐγένετο γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ
πληρωθῇ· Ὀστοῦν οὐ συντριβήσεται αὐ-
τοῦ.
37 Καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει·
Ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν.
38 Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησε τὸν Πιλά-
τον ὁ Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, (ὢν
μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν
φόβον τῶν Ἰουδαίων,) ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα
τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλάτος. Ἦλθεν
οὖν καὶ ἦρε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.
39 Ἦλθε δὲ καὶ Νικόδημος (ὁ ἐλ-
θὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς τὸ πρῶτον)
φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡσεὶ λίτρας
ἑκατόν.
40 Ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ,
καὶ

καὶ ἔδησαν αὐτὸ ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμά-
των, καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἰουδαίοις ἐντα-
φιάζειν.
41 Ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώ-
θη, κῆπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον και-
νὸν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη.
42 Ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν
Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθη-
καν τὸν Ἰησοῦν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, κ΄. 20.

1 ΤΗ͂ δὲ μιᾷ τῶν Σαββάτων Μαρία
ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρωῒ, σκο-
τίας ἔτι οὔσης, εἰς τὸ μνημεῖον· καὶ βλέπει
τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημείου.
2 Τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα
Πέτρον, καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν
ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς· καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἦραν
τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἴδαμεν
ποῦ ἔθηκαν αὐτόν.
3 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μα-
θητὴς, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον.
4 Ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ, καὶ ὁ ἄλλος
μαθητὴς προέδραμε τάχιον τοῦ Πέτρου, καὶ
ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον.

5 Καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ
ὀθόνια· οὐ μέντοι εἰσῆλθεν.
6 Ἔρχεται οὖν Σίμων Πέτρος ἀκολου-
θῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον,
καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα,
7 Καὶ τὸ σουδάριον ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ
χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἕνα τόπον.
8 Τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς
ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε,
καὶ ἐπίστευσεν.
9 Οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν γραφὴν, ὅ-
τι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι.
10 Ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ
μαθηταί.
11 Μαρία δὲ εἱστήκει πρὸς τὸ μνημεῖον
κλαίουσα ἔξω· ὡς οὖν ἔκλαιε, παρέκυψεν
εἰς τὸ μνημεῖον·
12 Καὶ θεωρεῖ δύο Ἀγγέλους ἐν λευ-
κοῖς καθεζομένους, ἕνα πρὸς τῇ κεφαλῇ,
καὶ ἕνα πρὸς τοῖς ποσὶν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶ-
μα τοῦ Ἰησοῦ.
13 Καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι· Γύναι,
τί κλαίεις; Λέγει αὐτοῖς· Ὅτι ἦραν τὸν
Κύριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν.

14 Καὶ ταῦτα εἰποῦσα, ἐστράφη εἰς τὰ
ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἑστῶτα· καὶ οὐκ
ᾔδει ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστι.
15 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι, τί
κλαίεις; τίνα ζητεῖς; Ἐκείνη, δοκοῦσα ὅ-
τι ὁ κηπουρός ἐστι, λέγει αὐτῷ· Κύριε, εἰ
σὺ ἐβάστασας αὐτὸν, εἰπέ μοι ποῦ αὐτὸν ἔ-
θηκας· κἀγὼ αὐτὸν ἀρῶ.
16 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μαρία. Στρα-
φεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ· Ῥαββουνί, ὃ λέ-
γεται, διδάσκαλε.
17 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μή μου ἅπτου·
οὔπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν Πατέρα μου·
πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ εἰπὲ αὐ-
τοῖς· Ἀναβαίνω πρὸς τὸν Πατέρα μου καὶ
Πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεόν μου καὶ Θεὸν ὑμῶν.
18 Ἔρχεται Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἀ-
παγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς, ὅτι ἑώρακε τὸν
Κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.
19 Οὔσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ
μιᾷ τῶν Σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλει-
σμένων, ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι
διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰη-
σοῦς, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς·
Εἰρήνη ὑμῖν.

20 Καὶ

20 Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς
χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν
οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον.
21 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν·
Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ Πα-
τὴρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς.
22 Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐνεφύσησε, καὶ λέ-
γει αὐτοῖς· Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον.
23 Ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀ-
φίενται αὐτοῖς· ἄν τινων κρατῆτε, κεκρά-
τηνται.
24 Θωμᾶς δὲ, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λε-
γόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ᾽ αὐτῶν ὅτε
ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς.
25 Ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί·
Ἑωράκαμεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐ-
τοῖς· Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν
τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου
εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά
μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω.
26 Καὶ μεθ᾽ ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν
ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ᾽ αὐ-
τῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλει-
σμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ εἶπεν·
Εἰρήνη ὑμῖν.

27 Εἰ-

27 Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ· Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε, καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου· καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός.

28 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου.

29 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι ἑώρακάς με, Θωμᾶ, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες, καὶ πιστεύσαντες.

30 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

31 Ταῦτα δὲ γέγραπται, ἵνα πιστεύσητε ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ, κά. 21.

1 ΜΕτὰ ταῦτα ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος. ἐφανέρωσε δὲ οὕτως.

2 Ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ Ναθαναὴλ ὁ

ἀπὸ

ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο.

3 Λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος· Ὑπάγω ἁλιεύειν. Λέγουσιν αὐτῷ· Ἐρχόμεθα καὶ ὑμεῖς σὺν σοί. Ἐξῆλθον, καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον εὐθύς, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν.

4 Πρωΐας δὲ ἤδη γενομένης ἔστη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν· οὐ μέντοι ᾔδεισαν οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστι.

5 Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Παιδία, μή τι προσφάγιον ἔχετε; Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Οὔ.

6 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· *Βάλετε* εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὑρήσετε. Ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκ ἔτι αὐτὸ ἑλκύσαι ἴσχυσαν ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων.

7 Λέγει οὖν ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, τῷ Πέτρῳ· Ὁ Κύριός ἐστι. Σίμων οὖν Πέτρος, ἀκούσας ὅτι ὁ Κύριός ἐστι, τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο, (ἦν γὰρ γυμνός) καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν.

8 Οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον, (οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς

ἀλλ'

ἀλλ' ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων) σύροντες
τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων.
9 Ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέ-
πουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην, καὶ ὀψάριον ἐ-
πικείμενον, καὶ ἄρτον.
10 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐνέγκατε
ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν.
11 Ἀνέβη Σίμων Πέτρος, καὶ εἵλκυσε
τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς, μεστὸν ἰχθύων
μεγάλων ἑκατὸν πεντηκοντατριῶν· καὶ τοσού-
των ὄντων οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον.
12 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Δεῦτε, ἀρι-
στήσατε. Οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα τῶν μαθητῶν
ἐξετάσαι αὐτὸν, Σὺ τίς εἶ; εἰδότες ὅτι ὁ
Κύριός ἐστιν.
13 Ἔρχεται οὖν ὁ Ἰησοῦς, καὶ λαμβάνει
τὸν ἄρτον, καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὀψά-
ριον ὁμοίως.
14 Τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη ὁ Ἰησοῦς
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν.
15 Ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ Σί-
μωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγα-
πᾷς με πλεῖον τούτων; Λέγει αὐτῷ· Ναὶ
Κύριε· σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐ-
τῷ· Βόσκε τὰ ἀρνία μου.

16 Λέ-

16 Λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον· Σί-
μων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; Λέγει αὐτῷ·
Ναὶ Κύριε· σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. Λέγει
αὐτῷ· Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου.
17 Λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον· Σίμων Ἰω-
νᾶ, φιλεῖς με; Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι
εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον· φιλεῖς με; καὶ εἶπεν
αὐτῷ· Κύριε, σὺ πάντα οἶδας· σὺ γινώ-
σκεις ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Βόσκε τὰ πρόβατά μου.
18 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώ-
τερος ἐζώννυες σεαυτὸν, καὶ περιεπάτεις ὅ-
που ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς
χεῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζώσει, καὶ οἴσει ὅπου
οὐ θέλεις.
19 Τοῦτο δὲ εἶπε, σημαίνων ποίῳ θα-
νάτῳ δοξάσει τὸν Θεόν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν,
λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι.
20 Ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ Πέτρος βλέπει τὸν
μαθητὴν, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, ἀκολουθοῦν-
τα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ
στῆθος αὐτοῦ, καὶ εἶπε· Κύριε, τίς ἐστιν ὁ
παραδιδούς σε;
21 Τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰη-
σοῦ· Κύριε, οὗτος δὲ τί;

22 Λέ-

22 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν αὐτὸν
θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρός σε; σὺ
ἀκολούθει μοι.

23 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς
ἀδελφοὺς, ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀπο-
θνήσκει· καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ
ἀποθνήσκει· ἀλλ' ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν
ἕως ἔρχομαι, τί πρός σε;

24 Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν
περὶ τούτων, καὶ γράψας ταῦτα· καὶ οἴδαμεν
ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.

25 Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ὅσα ἐποίησεν
ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἓν,
οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν Κόσμον χωρῆσαι τὰ
γραφόμενα βιβλία. Ἀμήν.

Τ Έ Λ Ο Σ.

Τον [illegible] [illegible]
γεννάει ο υιός μου
[illegible] [illegible]
[illegible]